

Credite mai ieftine pentru moldoveni

2

Un Centenar de la nașterea lui Vladimir Arpentiev

3

Interviu cu Vitalie Iurcu, secretar de stat la Ministerul Economiei și Infrastructurii

4

FMI a aprobat rezultatele celei de-a treia Misiuni de evaluare și a acordat Moldovei 34 mil. USD pentru susținerea reformelor

Consiliul de Directori Executivi al Fondului Monetar Internațional (FMI) a aprobat pe 29 iunie rezultatele celei de-a treia Misiuni de evaluare, care a activat la Chișinău în luna martie. Potrivit agenției INFOTAG, FMI a apreciat îndeplinirea de către Guvernul și Banca Națională a Moldovei a condițiilor programului de trei ani cu FMI (noiembrie 2016 – noiembrie 2019).

“Angajamentul Moldovei față de programul FMI a contribuit la consolidarea economiei în țară. Este extrem de important să se mențină politice prudente, iar reformele să se continue pentru a finaliza repărarea sectorului finanțier, pentru a garanta transparență și stabilitatea în sectorul energetic și pentru a menține stabilitatea macrofinanciară. De asemenea, este necesar un efort considerabil pentru îmbunătățirea în continuare a calității guvernanței”, a declarat președintele interimar și directorul general adjunct al FMI, Tao Zhang.

Potrivit Serviciului de presă al Guvernului, FMI a aprobat cea de-a treia tranșă de aproape 34 mil. USD pentru Moldova. Astfel, 22,5 mil. USD se află deja în conturile Băncii Naționale a Moldovei. Încă 11,25 mil. USD vor ajunge în Republica Moldova săptămâna aceasta.

Prim-ministrul Pavel Filip a menționat că alocarea unei noi tranșe din asistența FMI este o recunoaș-

tere a eforturilor Guvernului în realizarea angajamentelor asumate în Acordul cu FMI și a reformelor convenite.

“Le mulțumesc colegilor din Guvern, Parlament și Banca Națională a Moldovei pentru munca făcută și pentru seriozitatea și profesionalismul de care au dat dovadă. Mulțumesc și FMI pentru buna colaborare pe care o avem. Mai importante decât finanțarea sunt însă reformele pe care le realizăm împreună și expertiza foarte utilă pe care o primim din partea specialiștilor FMI. Executivul va

continua reformele și programele de dezvoltare începute, ale căror efecte sunt deja resimțite în creșterea economică pe care o avem”, a menționat premierul.

Președintele Parlamentului, Andrian Candu, a scris pe pagina sa de facebook că, prin decizia sa, FMI recunoaște succesele și îndeplinirea întocmai a tuturor angajamentelor și reformelor asumate de guvernarea de la Chișinău.

“Este un succes considerabil și o apreciere pentru toate eforturile depuse de actuala guvernare”, a scris Candu.

După cum a informat anterior INFOTAG, la 7 noiembrie 2016, Consiliul de Directori Executivi al FMI a aprobat un acord pe trei ani cu Republica Moldova, finanțat prin două instrumente de creditare – Mecanismul de finanțare extinsă (EFF) și Mecanismul extins de creditare (ECF), care are ca scop susținerea programului de reforme economice și financiare ale statului. Astfel, Republica Moldova a obținut acces la o sumă totală de 129,4 milioane de drepturi speciale de tragere sau 178,7 mil. USD. Din această sumă, BNM și Guvernul au primit peste 80 mil. USD.

În atenția participanților profesioniști la piața asigurărilor!

Comisia Națională a Pieței Financiare informează despre sistarea adresei de e-mail rcasupport@cts.md.

Cerile privind înregistrarea, modificarea și/sau completarea datelor în Sistemul informațional automatizat de stat RCA Data vor fi expediate la adresa de e-mail: suport.rca@cnpf.md

TELEFOANE DE CONTACT:

Directia generală asigurări din cadrul Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Liuba Bugai, specialist principal: 022 859 414
Elena Botnari, specialist superior: 022 859 495

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile “Poșta Moldovei” din țară sau la distributorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agenția “Ediții Periodice” (022) 233740

Curs valutar
4.07.2018

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	16.8055
EUR	1	19.5775
UAH	1	0.6384
RON	1	4.2019
RUB	1	0.2658

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156
Comrat: №169
Cahul: №170
Orhei: №150
Hîncești: №161
Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

Credite mai ieftine pentru moldoveni

Dobânzile pentru creditele bancare au scăzut substanțial în ultimii doi ani și, probabil, vor continua să scadă, este opinia aproape unanimă a analiștilor economici.

Rata medie ponderată a dobânzii la creditele în lei, acordate de băncile moldovenești, a coborât în luna mai 2018 la un nou minim istoric, de 8,63 la sută anual, față 16,09 la sută la începutul anului 2016. Este pentru prima oară când rata dobânzii la finanțările în monedă națională cobrașă sub 9 la sută, arată date ale Băncii Naționale a Moldovei.

Până la finele acestui an, dobânzile ar putea ajunge la un nivel sub 8 la sută sau chiar mai jos. Dacă dobânda va ajunge la 8 la sută sau mai jos, vom asista la o creștere a creditării, spun o parte dintre analiștii financieri. „Vremea dobânzilor mari s-a dus, pentru că a venit vremea inflației mici, sub limita de jos a întintei BNM, iar dobânzile, chiar dacă sunt peste nivelul inflației, este pentru că banca, atunci când acordă un credit, vrea să câștige un randament real pozitiv. Dacă vom obține o creștere economică în continuare, dacă va fi sprijinul extern, creditele vor continua să se ieftinească ușor. Deja unele bănci au anunțat reducerea dobânzii la creditele pentru „Prima Casă”, apreciază mai mulți experți, deși adaugă că se ajunge la o linie roșie în ceea ce privește costul împrumuturilor, care nu poate fi depășită.

Perspectivele par a fi optimiste. Potrivit Raportului asupra inflației nr. 2, rata anuală a inflației se va diminua de la nivelul de 4,7 la sută înregistrat în luna martie 2018, până la nivelul de 2,2 la sută în medie pentru trimestrul IV 2018, sub limita inferioară a intervalului de variație de ±1,5 puncte procentuale de la întintă inflației de 5 la sută. Valoarea medie anuală va reveni în intervalul de variație a întintei în semestrul întâi al anului viitor.

La începutul anului 2019, probabil, tendința de scădere a dobânzilor la credite se va inversa, însă nu brusc, iar băncile se vor alinia la rata inflației. Care ar fi traiectoria posibilă, o putem deduce din proghiza Ministerului Economiei și Infrastructurii care anunță o rată anuală a inflației în 2018 de 4,1 la sută (la sfârșitul anului de 2,5 la sută), în 2019 – de 4,7 la sută, 2020 și 2021 – căte 5 la sută.

Din perspectiva accesibilității, numărul celor care se vor califica pentru un credit crește și el în condițiile în care rata

estimată va fi mai mică. Datele BNM mai relevă că, odată cu ieftinirea creditelor, a crescut suma împrumuturilor bancare contractate. Agenții economici și populația au luat de la bănci, în luna mai, credite în sumă de peste 1,6 miliarde de lei, cu 35 milioane de lei mai mult decât în luna precedență și cu aproape 600 milioane peste nivelul din prima lună a anului. În primele cinci luni ale acestui an, agenții economici și populația au împrumutat de la bănci cu 1,5 miliarde de lei mai mult decât în perioada similară a anului precedent.

Creditele acordate pe termene de la 2 pâna la 5 ani au fost cele mai solicitate. În luna mai 2018, ponderea lor a constituit aproximativ 45 la sută din volumul total al creditelor în monedă națională, fiind acordate la o rată medie de 8,14 la sută.

Ponderea majoră a creditelor noi acordate în monedă națională, de 53,6 la sută, a revenit finanțărilor oferite persoanelor juridice cu o rată medie de 9,32 la sută. În același timp, persoanele fizice au contractat credite în lei cu o rată medie de 7,82 la sută, iar dobânda medie la creditele pentru imobil a fost de 7,37 la sută. Suma împrumuturilor pentru imobil s-a dublat în ultimele patru luni, înregistrând o creștere de la 74 la 153 milioane de lei.

Ceea ce, probabil, ar trebui să provoace o anumită îngrijorare, este creșterea impunătoare a creditelor de consum, care prezintă și un grad mai mare de risc. Odată cu ieftinirea acestora, de la media de 9,01 la sută în luna ianuarie, la 7,21 la sută în luna mai, volumul creditelor contractate a crescut constant în această perioadă, de la 272,8 milioane la 495,2 milioane de lei.

Rata medie ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în valută în perioada de referință a constituit 4,93 la sută. În luna mai, creditele noi în valută au fost reprezentate prepondérant de creditele acordate persoanelor juridice cu o rată medie de 4,8 la sută, constituind 96,6 la sută din totalul creditelor în valută în sumă echivalentă cu 856 milioane de lei.

Guvernatorul Băncii Naționale, Sergiu Cioclea, a declarat într-un interviu pentru revista „Profit”, că în anul trecut s-a profilat o dinamică diferită a activității creditare în func-

ție de segmentele de clienți. Astfel, creditarea persoanelor fizice și întreprinderilor mici și mijlocii a evoluat exponențial. Dacă suma creditelor acordate persoanelor fizice a crescut pe parcursul anului cu 19 la sută, de la 6,4 miliarde de lei la 7,6 miliarde lei, iar finanțările pentru întreprinderile mici și mijlocii s-au majorat cu 30 la sută, apoi finanțarea întreprinderilor mari a încrezut considerabil. și astă ca urmare a unei politici mai precaute, sub influența supravegherii autorității de reglementare, care a jucat, fără îndoială, un rol de „disciplinare”.

BNM poate urmări zilnic, grație Registrului de risc creditar, calitatea portofoliului de credite, inclusiv creația de împrumuturi. Pe de altă parte, a scăzut cererea din partea sectorului corporativ.

Guvernatorul băncii centrale este de părere că, înainte de alegeri, întreprinderile amânat proiectele investiționale, acumulând lichidități pe conturi. Depozitele persoanelor juridice au crescut cu 18 la sută în anul 2017.

Și astă în condițiile în care în sistemul bancar, la sfârșitul lunii mai 2018, excesul de lichidități se ridică la 8,8 miliarde de lei, cu aproape 6 miliarde lei mai mult decât în 2016. Evident că acest exces poate fi redus doar prin creșterea volumului de credite. În acest caz nu este suficientă doar dorința regulatorului sau băncilor, ar mai trebui ca și agenții economici să contracteze mai multe credite, ei însă ezită. Avem nevoie de proiecte inovatoare și de înaltă calitate, care nu numai că vor rezolva problema lichidității excesive a băncilor, ci vor contribui și la creșterea economică, mai afirmă Sergiu Cioclea.

La sfârșitul lunii mai a anului 2018, principalii indicatori financiari și prudentiali ai băncilor comerciale continuau să înregistreze valori ridicate atât la nivel agregat, cât și, în cele mai multe cazuri, la nivel individual, constată Centrul Analitic Independent „Expert Grup”. Suficiența capitalului ponderat la risc rămâne la un nivel de peste 30% pe întreg sectorul bancar, oscilând în jurul valorii de 30% pentru băncile mari și de peste 50% pentru cele mici. Lichiditatea băncilor rămâne mult peste limitele reglementare, dar și cele recomandate de practica bancară, fapt ce amplifică apariția unor costuri de oportunitate din ce în ce mai mari. Cu toate acestea, băncile continuă acumularea constantă de profit în baza unei marje bancare consistente, a unor diferențe pozitive de curs valutar și utilizarea activă a instrumentelor de politică monetară (în special Certificatele Băncii Naționale și rezervelor obligatorii). Astfel, în primele cinci luni ale anului 2018, profitul acumulat de bănci s-a cifrat la 734,5 milioane de lei, mai menționează experții.

Vlad BERCU

Ratele medii ale dobânzilor la creditele în lei și suma finanțărilor acordate de bănci:

Luna	%	Suma creditelor acordate (mil. lei)
Ianuarie	9,80	1049,90
Februarie	9,47	1097,82
Martie	9,35	1452,56
Aprilie	9,00	1595,99
Mai	8,63	1631,61

Sursa: BNM

În atenția companiilor de asigurări!

Comisia Națională a Pieței Financiare informează că prin Hotărârea CNPF nr. 26/10 din 11.06.2018 (Monitorul Oficial nr. 210-223/985 din 22.06.2018) a fost modificată și completată Hotărârea nr. 26/15 din 07.07.2011 privind forma și conținutul rapoartelor speciale ale asigurătorilor (reasigurătorilor).

Având în vedere amendarea Hotărârii CNPF nr. 2/1 din 21.01.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului privind mărfurile de solvabilitate și coeficientul de lichiditate ale asigurătorilor (reasigurătorilor) (prin Hotărârile CNPF nr. 17/5 din 21.04.2017 și nr. 16/3 din 30.03.2018), în scopul uniformizării rapoartelor, a apărut necesitatea de a modifica Anexa nr. 3, cu includerea modificărilor respective.

Pentru verificarea corectitudinii calculării și achitării de către companiile de asigurări a comisioanelor aferente pentru serviciile de intermediere a apărut necesitatea elaborării rapoartelor din Anexa nr. 4 (Raportul privind activitatea asigurătorului (reasigurătorului) prin intermediari, Raportul privind activitatea asigurătorului (reasigurătorului) prin brokeri de asigurare și/sau reasigurare și Raportul privind activitatea asigurătorului (reasigurătorului) prin agenti de asigurare).

Raportul privind asigurarea construcțiilor, aprobat prin Anexa nr. 5, a fost elaborat în vederea acumulării și generalizării informației statistice privind imobilele asigurate și despăgubirile achitate, în vederea efectuării analizei privind implementarea asigurării obligatorii de locuințe.

Sensibilizăm atenția asigurătorilor, că rapoartele specificate în anexa nr. 4 (Raportul privind activitatea asigurătorului (reasigurătorului) prin intermediari, Raportul privind activitatea asigurătorului (reasigurătorului) prin brokeri de asigurare și/sau reasigurare și Raportul privind activitatea asigurătorului (reasigurătorului) prin agenti de asigurare), precum și raportul specificat în Anexa nr. 5 (Raportul privind asigurarea construcțiilor) se vor prezenta trimestrial – până la data de 30 de luni următoare perioadei de raportare și anual – până la data de 1 martie a anului următor celui de gestiune.

Totodată, este de menționat că Hotărârea nr. 26/10 din 11.06.2018 a intrat în vigoare la 1 iulie 2018, cu excepția punctului 32 (aprobația Anexei nr. 5 – Raportul privind asigurarea construcțiilor), care va intra în vigoare la 01.01.2019.

În acest sens, rapoartele specificate în Anexa nr. 4 urmează să fie prezentate cumulativ începând cu 30 octombrie 2018, iar raportul menționat în Anexa nr. 5, inițial, urmează să fie prezentat la 1 martie 2019.

TELEFOANE DE CONTACT:

Direcția analiză și actuariat din cadrul Direcției generale asigurări

Polina Condrea, șef direcție: 022 859 485

Liuba Bugai, specialist principal: 022 859 414

Un Centenar de la nașterea lui Vladimir Arpentiev

La 12 iulie 2018, un om deosebit cu o istorie deosebită, cel mai longeviv ministru al Finanțelor al (foste) RSS Moldovenești, Vladimir ARPENTIEV, ar fi împlinit 100 de ani de la naștere. A detinut funcția de ministru din martie 1955 până în februarie 1979. Destinul a făcut ca acesta să trăiască și să activeze în cadrul statului sovietic (1918–1986). Astfel, economistul în finanțe ARPENTIEV nu a avut de ales și și-a manifestat talentul și capacitatele remarcabile de organizator al finanțelor statului în paradigma politică a (foste) URSS. Acest lucru însă în niciun caz nu diminuează din meritele și succesele pe care le-a înregistrat. Talentul rămâne talent în orice circumstanțe...

Personal, nu am avut ocazia să fiu nici prietenul, nici subalternul, nici colegul sau șeful lui Vladimir ARPENTIEV. Î-am urmărit activitatea de ministru, iar mai apoi de angajat în aparatul Guvernului republicii, din poziția de offside, eu fiind pe atunci funcționar în aparatul CC al PC, curator al instituțiilor financiar-bancare, iar ulterior – vicepreședinte al Comitetului de stat pentru aprovizionare material-tehnică. De asemenea, despre ministru ARPENTIEV am auzit multe lucruri frumoase de la foștii mei colegi de la Facultatea de Economie a Universității de Stat din Chișinău, care pe atunci activau în minister.

Pe parcursul anilor, am avut însă ocazia să-l urmăresc în diferite situații, inclusiv tensionate, cărora reușea să le facă față datorită cunoștințelor și experienței profesionale bogate și cunoașterii profunde a economiei și finanțelor republicii.

A fost un ministru sever, dar nu brutal. Indiferent de situație, nu își permitea să-și umilească colegii din Minister sau Guvern. Când vorbea, era ascultat cu atenție. Subalternii cunoșteau bine intoleranța lui față de manifestările de slugărmie și cerințele de a se comporta cu demnitate în orice situație.

Un merit deosebit al lui V. ARPENTIEV era faptul că ședințele Colegiului Ministerului nu erau o formalitate, cum se mai întâmpla uneori în alte instituții în acea perioadă, dar, bănuiesc, se întâmplă și în prezent. Acele ședințe erau un adevărat centru (institut) de expertiză la care toate propunerile și documentele înaintate se examinau minuțios, iar participanții își permisau să expună opinii în contradicțorii, ba chiar să îl contrarieze pe ministru. Am asistat la mai multe ședințe ale Colegiului ministerului prezidate de V. ARPENTIEV. La una dintre ele, unii membri au fost categorice împotriva unor propuneri înaintate de ministru. Acesta din urmă, fiind convins că avea dreptate, nu a recurs la presiuni sau apostrofări, ci, conform rigorilor legale, și-a asumat răspunderea personală: „Stimez opiniiile dvs., dar nu sunt de acord cu ele. În baza împuñărilor și regulilor, semnez decizia în varianta pe care o consider corectă. Despre existența altor opinii voi raporta Președintelui Consiliului de Miniștri”, cam așa s-a exprimat atunci ministru.

Un alt episod cu participarea ministrului V. ARPENTIEV, la care am fost martor ocular și care demonstrează „incomoditatea” lui, a avut loc în 1976. În acea perioadă economia sovietică se confrunta cu probleme complicate: goana înarmărilor cerea tot mai mulți bani, de care vîstirea țării nu dispunea. Piața de consum se afla pe brânci, iar deficitul de produse, inclusiv a celor de primă necesitate, cum ar fi lactatele, era la ordinea zilei. Necesitățile dezvoltării întreprinderilor nu aveau suportul financiar necesar. Conducerea de partid de la Moscova cerea liderilor regionali, firesc și celor din RSSM, imposibilul. Se recurgea la o grandioasă demagogie numită delicat „întrecerea socialistă”, ultima modificare a acesteia fiind așa-numitele „contraplanuri” (în limba rusă – «встречные планы») ale colectivelor de muncă. Toți înțelegeau absurditatea acestor inițiative, dar foarte puțini îndrăzneau să se opună. Unul dintre aceștia a fost nimeni altul decât ministrul Finanțelor, ARPENTIEV. Invitat la șeful secției organelor economice (planificatoare) și financiare ale CC-ului pentru a raporta cum se desfășoară această mișcare în cadrul autorității pe care o conduce, ministrul a avut curajul să răspundă la întrebare cu alte întrebări: „Ce fel de „contraplanuri” pot initia ministerul și instituțiile din subordine? Ministerul Finanțelor nu poate introduce noi impozite sau majora cotele acestora. Relațiile interbugetare cu orice întreprindere, colhoz etc. se valorifică potrivit Legii bugetului, ministerul și organele financiare nu pot inventa

alte norme. Ministerul doar nu va aplica amenzi agenților economici pentru a colecta venituri supra buget?! Nu consider că există subiect de discuție în acest context”. A urmat o pauză apăsătoare și neplăcută. Șeful secției a încercat să recurgă la alte întrebări dar, înțelegând absurditatea situației, a pus punct discuției.

Putea un ministru să procedeze altfel? Da, desigur. Și chiar se întâmplau astfel de cazuri. O făceau pentru a nu-și complica relațiile cu conducerea.

Ar mai fi de menționat faptul că ministrul ARPENTIEV a avut o îndelungată confruntare cu Primul secretar al CC cu privire la cursul de dezvoltare a sectorului agro-alimentar al RSSM, care era formulat astfel: Cooperarea intergospodărească, concentrarea producării în agricultură sub forma unor mari complexe de producere, industrializarea agriculturii. În rezultatul acelei doctrine, pe teritoriul republicii au fost create fabrici avicole, complexe de bovine, de porcine și gospodării de producere a nutrețurilor – toate de proporții „gigantice”. Au mai fost plantate sute sau chiar mii de hectare de livezi și viță de vie.

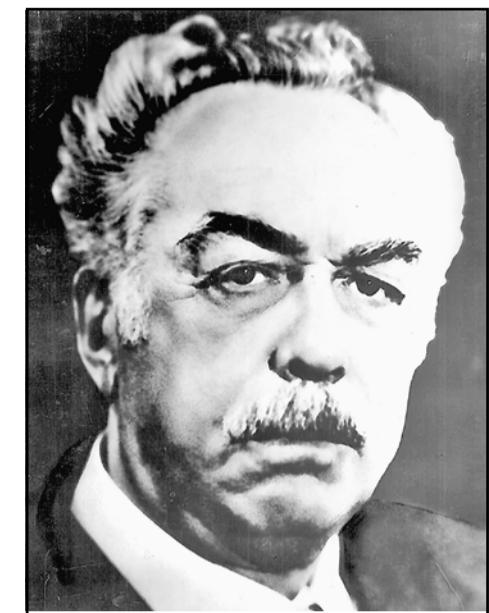
Ministrul ARPENTIEV nu se opunea acestei concepții în fond, dar nu era de acord cu modul de realizare a acesteia fără o investigație profundă și cuprinzătoare, fără estimarea deplină a costurilor și stabilirea tuturor consecințelor pentru republie. Evoluțiile ulterioare au demonstrat că pozițiile critice ale ministrului ARPENTIEV erau temeinice. Au urmat probleme complicate, iar eficiența/profitabilitatea proiectelor valorizata a fost mult sub cele desemnate/asteptate.

Pe parcursul anilor, am avut posibilitatea să observ aprecierea de care se bucura V. ARPENTIEV din partea conducerilor orașelor, raioanelor și întreprinderilor din RSSM. În particular, era înalt apreciat de Președintele Consiliului de Miniștri al RSSM, P. A. Pascari, precum și de miniștrii finanțelor din Guvernul URSS – A. G. Zverev și V. F. Garbozov.

Meritele acestui om n-au fost trecute cu vedere pe acele timpuri. În decursul lungii cariere profesionale, a fost decorat de patru ori cu Ordinul unional „Трудовое Красное знамя” și cu alte distincții.

Potrivit dosarului personal (arhiva Minfin-ului), la 11 iulie 1968 la împlinirea a 50 de ani, ministrul ARPENTIEV i-a conferit Diploma de Onoare a Prezidiului Sovietului Suprem al RSSM.

Contra tradiției acelor timpuri, la aniversarea a 60 de ani, pe care a marcat-o în 1978, V. ARPENTIEV (demonstrativ) nu a fost menționat.

Vladimir ARPENTIEV
12.07.1918 – 16.04.1986
economist, om de stat, ministru
al Finanțelor în perioada 1955–1979

nat oficial de conducerea supremă a RSSM. Inițiativa de a-i se confere titlul onorific de Economist Emerit a fost respinsă de liderul PCM.

După ce a fost demis din funcția de Ministru “în legătură cu pensionarea”, V. ARPENTIEV a acceptat să lucreze în aparatul Guvernului (astăzi, Cancelaria de Stat). Cunoștințele și experiența profesională nu s-au devalorizat, ele fiind solicitate în continuare...

În ajunul Centenarului de la nașterea acestei eminente personalități, ar fi bine ca Guvernul, mai cu seamă, Ministerul Finanțelor, să organizeze acțiuni comemorative dedicate acestui om ilustru, care a marcat istoria noastră recentă. Una dintre aceste acțiuni ar putea fi instalarea unei plăci comemorative cu basorelief pe clădirea Ministerului Finanțelor, aproape edificiu construit în perioada mandatului acestuia.

P. S.: Autorul exprimă profunda recunoștință lui Valeriu CHIȚAN, ministru al Finanțelor în anii 1994–1998, precum și responsabililor din cadrul Ministerului Finanțelor pentru asistență în accesarea documentelor de arhivă referitoare la biografia lui V. ARPENTIEV.

Grigore FURTUNĂ, Economist Emerit

Primul dintre egali

Vă mărturisesc – mă mândresc și sunt onorat că am început meseria de finanțist (1976) în perioada în care Vladimir ARPENTIEV deținea funcția de ministru al Finanțelor. La ședința Colegiului Ministerului din 5 ianuarie 1979, prezentat de ministrul ARPENTIEV, fiind avansat în funcția de șef-adjunct al autorității financiare raionale, am primit, cu titlu de îndrumare și mentorat, „foaia de parcurs” aferentă carierei profesionale ulterioare în sistem.

Pentru toți care au lucrat și au interacționat cu V. ARPENTIEV – Domnia Sa a fost și rămâne “primul dintre egali”, cea mai emblematică și carismatică figură. Ministrul ARPENTIEV s-a manifestat printr-un profesionalism de excepție, erudiție și caracter intransigent. Fiind un lider incontestabil și-a asumat cu determinare decizii de anvergură și de maximă importanță pentru dezvoltarea social-economică a republicii.

Potrivit opiniei unanim acceptate, dl ARPENTIEV – un tehnocrat desăvârșit – cu demnitate și verticalitate, pe parcursul întregii activități la cărma finanțelor statului, și-a susținut propriile vizioni, convingeri și demersuri aferente gestionării eficiente și raționale a banului public, respectările fără echivoc a disciplinei financiare în sectorul real al economiei și în sferele bugetară.

Memoria pe care o poartă contemporanii, în spetea cei din domeniul finanțelor publice, aceștiei figuri proeminente, trece de orizontul vieții multor generații. Căci omul de stat, ministrul ARPENTIEV a fost și va rămâne nu doar un mare predecesor, dar și un mare contemporan al nostru, un reper moral, profesional și de leadership pentru prezent și viitor.

În acest sens, la timpul respectiv (1998), am stăruit să transmit tuturor finanțiștilor din țară sentimentul de prețuire înaltă față de această personalitate extraordinară și apreciată, în special evocând următoarele: „...vă recomand drept călăuză spusele celui mai remarcabil și longeviv Ministru, Vladimir ARPENTIEV, abordările și exemplul căruia mi-au servit drept referință (citez): ‘În activitatea mea m-am călăuzit de mai multe principii, de exemplu, de principiul că fiecare funcționar, indiferent de postul pe care-l

detine, inclusiv cel de conduceră, este obligat să pună la dispoziția instanțelor superioare o informație veridică, oricără de incomodă ar fi ea, fără a se teme că în felul acesta ar putea provoca nemulțumirea sau indignarea superiorului. Deoarece, dezinformându-l premeditat sau furnizându-i o informație semi-adecvată, funcționarul își pune superiorul într-o situație delicate, făndcă, în baza informației se aprobă ulterior o decizie, iar în baza unei dezinformări nu poate fi aprobată o hotărâre corectă. Consecințele unei greșeli admise de un conduceră sunt direct proporționale funcției exercitate”“.

În context, în să consemnez că recursul la istoria sistemului finanțelor publice și la personalitatele notorii ne ajută să înțelegem logica evoluției recente, mai ales rolul și responsabilitatea prezentului.

„Cine gestionează prezentul, acela gestionează trecutul; cine gestionează trecutul, acela gestionează viitorul!“ George Orwell

În această ordine de idei, susținerea de către conducerea Ministerului Finanțelor a unor acțiuni de comemorare și eternizare a Centenarului de la nașterea înaintașului nostru Vladimir ARPENTIEV ar constitui un gest plauzibil de revenire la reperele și tradițiile sistemului, la refacerea memoriei instituționale...

Valeriu CHIȚAN,
ex-ministrul Finanțelor

Vitalie Iurcu: Rezultatele financiare înregistrate în 2017 reflectă situația reală la SA „Moldovagaz”

**Interviu oferit ziarului Capital Market de către Vitalie Iurcu,
secretar de stat la Ministerul Economiei și Infrastructurii**

– Acum o lună, a avut loc reuniunea anuală a acționarilor Moldovagaz. În calitate de reprezentant al Republicii Moldova în consiliul de observatori, cum apreciați rezultatele înregistrate de companie anul trecut și care sunt factorii care au contribuit la obțineră unui profit atât de înalt în mărime de 1,9 miliarde de lei? În ce măsură, această cifră reflectă situația reală de la „Moldovagaz” și la filialele sale din regiune?

– Într-adevăr, la 25 mai curent a avut loc Adunarea generală a acționarilor SA „Moldovagaz” în cadrul căreia Consiliul de Administrație al societății a raportat un profit de 1926,1 mil. lei obținut în anul 2017. Conform informației prezentate acționarilor de către întreprindere, suma dată a fost obținută în rezultatul activității financiare a companiei și se datorează în mare parte reevaluării obligațiunilor financiare față de SAP „Gazprom”, inclusiv datorită aprecierii cursului de schimb al monedei naționale față de dolarul american. Profitul dat a fost generat în mare parte de devierile tarifare pozitive înregistrate în perioada anului de gestiune 2017, dar și a unor factori macroeconomiți.

Cifrele prezentate reflectă pe deplin situația reală la SA „Moldovagaz” și la societățile sale dependente.

– Problema distribuției profitului este una destul de sensibilă pentru multe societăți pe acțiuni. În situația companiei Moldovagaz, acționarii majoritari au decis să direcționeze profitul obținut la acoperirea pierderilor din ultimii ani. În acest sens, a fost examinat subiectul privind utilizarea unei părți a profitului pentru plata dividendelor sau poate, pentru a reduce tensiunile în această privință, a fost examinată posibilitatea de a cumpăra acțiuni de la acționarii minoritari, mai ales că prețul de piață al acțiunilor este de aproape trei ori mai mic decât prețul nominal?

– Adunarea generală a SA „Moldovagaz” a decis repartizarea profitului net obținut în anul 2017 după cum urmează: 95% pentru acoperirea pierderilor din anii precedenți și, respectiv, 5% pentru formarea capitalului de rezervă. Altă decizie nici nu putea fi adoptată. Conform legislației în vigoare, societatea pe acțiuni nu este în drept să ia hotărâre cu privire la plata dividendelor dacă valoarea activelor nete, conform ultimului bilanț al societății, este mai mică decât capitalul ei social. Conform situației la 31.12.2017, activele SA „Moldovagaz” indicau o valoare negativă, cu 2 365,6 mil. lei mai mică decât valoarea capitalului social, din cauza neacoperirii pierderilor formate în anii precedenți.

Referitor la răscumpărarea acțiunilor deținute de acționarii minoritari, trebuie de menționat că legea stabilește o anumită procedură, care poate fi inițiată numai la solicitarea minoritarului. Conform informației SA „Moldovagaz”, până în prezent astfel de cereri din partea acționarilor minoritari nu au fost înregistrate.

– În ceea ce privește pierderile, consumatorii din partea dreaptă a Nistrului s-au achitat anul trecut pentru gazul consumat în proporție de 118%. Consumatorii de pe malul stâng, de asemenea, au plătit pentru gazul utilizat, dar aceste plăti nu figurează în raportul pentru anul trecut. În acest sens, spuneți, ce

soluții vedeți pentru a reduce tensiunile în această chestiune, atunci când un consumator dă vina pe altul că nu plătește pentru gazul consumat?

– Trebuie de menționat că SA „Moldovagaz” a achitat integral față de Gazprom consumurile curente pentru gazele naturale furnizate pe teritoriul controlat de autoritățile constituționale ale Republicii Moldova în anii 2016 și 2017, de asemenea, fiind achitată o parte din datoria istorică pentru anul 2015. Acest fapt se datorează și eforturilor depuse de către Ministerul Economiei și Infrastructurii în partea ce ține de asigurarea achitărilor întreprinderilor termoenergetice, în special ale SA „Termoelectrica”, față de SA „Moldovagaz”.

Problema achitării gazelor naturale furnizate în regiunea Transnistreană este mult mai complexă, iar soluția, la momentul de față, ar fi continuarea dialogului cu Gazprom și autoritățile din regiune în vederea stabilirii unui mecanism transparent de stingere a acestor datorii.

Făcând abstracție de la subtilitățile juridice ale acestei probleme, aş vrea să afirm cu certitudine că, datorile regiunii Transnistrene nu vor fi puse pe umerii consumatorilor de pe malul drept al Nistrului. Aceasta este principala condiție de continuare a dialogului cu Gazprom.

– În ceea ce privește conflictul de interes și în special volumul achizițiilor de gaze pentru anul 2018, Moldovagaz să angajat să cumpere un anumit volum de gaze de la Gazprom. În prezent, se lucrează intens asupra proiectului de construcție a conductei pentru livrarea gazelelor din România în R. Moldova. Când va fi finalizat proiectul, cum vor fi luate deciziile privind volumul achizițiilor de gaze naturale de la Gazprom și de la furnizorii din România?

– Din start este nevoie de făcut câteva precizări pentru a evita unele confuzii legate de înțelegerea eronată a noțiunii de „tranzacție cu conflict de interes”, prevăzută de legislație.

Între SA „Moldovagaz” și Gazprom a fost încheiat un Acord privind furnizarea gazelor naturale în Republica Moldova în anul 2018. În sensul Legii cu privire la societățile pe acțiuni, acest Acord reprezintă o tranzacție cu conflict de interes, deoarece este încheiat între societatea pe acțiuni (Moldovagaz) și principalul său acționar (Gazprom), iar semnarea Acordului, conform procedurilor legale, urmează a fi aprobată de Adunarea generală a acționarilor. De aceea, în ordinea de zi a Adunării generale a acționarilor din

25 mai curent a fost inclusă chestiunea privind tranzacțiile cu conflict de interes și a fost aprobată această tranzacție.

Înțând cont de precizările de mai sus, nu poate fi vorba de un careva conflict de interes raportat la eventualele furnizări de gaze naturale fie din România, fie din altă parte.

Odată cu intrarea în vigoare a noii Legi cu privire la gazele naturale la 08.07.2016, piața gazelor naturale din Republica Moldova a fost declarată deschisă și, respectiv, orice furnizor care oferă un preț mai bun poate intra pe piață.

Cu toate acestea, din punct de vedere tehnic, Republica Moldova rămâne dependentă de o singură sursă de furnizare a gazelor atât timp cât rămân constrângerile tehnice de livrare a gazelor din alte surse alternative. În acest sens, Guvernul Republicii Moldova este preocupat de implementarea cât mai rapidă a proiectului de construcție a conductei de transportare a gazelor Ungheni-Chișinău, dar și a proiectului de asigurare a fluxului invers de gaze prin conducte de tranzit Transbalcanice. Ambele proiecte urmează a fi finalizate către sfârșitul anului 2019.

– Cel de-al treilea pachet energetic al UE prevede o gamă largă de acțiuni, inclusiv introducerea contoarelor inteligente. La ce etapă de aplicare se află acest document?

– Prevederile celui de al III-lea pachet energetic pe domeniul gaze au fost transpusă în legislația națională primară prin Legea cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016 (în vigoare de la 08.07.2016) și Legea nr. 174 din 21.09.2017 cu privire la energetică.

Principala cerință a noii legi este separarea operatorilor de transport de întreprinderea integrată pe verticală (SA „Moldovagaz”) conform unuia din următoarele modele:

- separarea proprietății;
- operatorul de sistem independent;
- operatorul de transport independent.

Conform cerințelor Legii nr. 108/2016, separarea operatorilor sistemelor de transport gaze urmează a fi efectuată în termen de până la 1 ianuarie 2020. Operatorii sistemelor de transport sunt obligați să prezinte spre aprobare, în prealabil, Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, până la 1 ianuarie 2019, planul de implementare a unuia din modelele de separare și documentele aferente.

În acest sens, Consiliul de Observatori, în cadrul ședinței care a avut loc la 21.06.2018 a decis crearea unui grup de lucru responsabil de pregătirea până la 1 octombrie 2018 a proiectului Planului de măsuri pentru realizarea separării operatorilor de transport.

Referitor la instalarea echipamentelor de măsurare inteligentă, conform prevederilor pachetului energetic II și a legislației naționale, aceasta nu reprezintă o obligație. Consumatorii casnici sunt în drept să solicite operatorilor de sistem concursul la instalarea echipamentelor de măsurare inteligentă care permit înregistrarea orară a cantităților de energie electrică și a volumelor de gaze naturale. În acest caz, costurile aferente procurării, instalării, întreținerii, reparării și înlocuirii echipamentelor de măsurare inteligentă este suportat integral de consumatorii casnici respectivi.

*A discutat
Ghenadie TUDOREANU*

Compania “Eurotransgaz” a fost desemnată oficial câștigătoarea concursului de privatizare a “Vestmoldtransgaz”

Agenția Proprietății Publice (APP) a aprobat privatizarea “Vestmoldtransgaz” de către compania SRL “Eurotransgaz”, creată de “Transgaz” (România). Potrivit agenției INFOTAG, despre aceasta a anunțat luni APP.

Potrivit comunicatului, “Eurotransgaz” a fost desemnată oficial câștigătoarea concursului de privatizare a “Vestmoldtransgaz”. APP menționează că “în cadrul negocierilor contractului de vânzare-cumpărare cu câștigătorul concursului, s-a determinat că, pentru efectuarea în condiții de strictă legalitate a tranzacției de vânzare-cumpărare și pentru a asigura continuitatea activității întreprinderii și posibilitatea realizării în termen a proiectului investițional asumat de către cumpărător, este necesară îndeplinirea unor condiții suspensive, înainte de trecerea bunului privatizat în proprietatea cumpărătorului”.

Potrivit condițiilor de privatizare, cumpărătorul urmează să asigure transferul în bugetul de stat al RM a prețului integral de vânzare a complexului patrimonial unic – Întreprinderea de stat “Vestmoldtransgaz”, cu toate drepturile și obligațiile, și să inițieze lucrările de construcție a conductei de gaze naturale pe direcția Ungheni-Chișinău, conform proiectului tehnic elaborat în acest scop, coordonat, în ordinea stabilită, cu autoritățile competente ale Republicii Moldova. Cerințele pentru inițierea procedurii de construcție a gazoductului sunt îndeplinite conform termenelor stabilite în cadrul negocierilor pentru derularea proiectului.

Construcția gazoductului Ungheni-Chișinău constituie a doua etapă de realizare a proiectului de interconectare a sistemelor de transport gaze din Moldova și România. Noul gazoduct va finaliza conectarea sistemelor de transport gaze ale României și Moldovei, fiind o prelungire a primei părți a conductei Iași-Ungheni, dată în exploatare în 2014.

“Eurotransgaz” și-a confirmat intenția de a-și asuma obligația construcției gazoductului Ungheni-Chișinău în termen de până la doi ani și angajamentul de a investi în acest scop până la 93 milioane de euro. Conducta Ungheni-Chișinău va avea o lungime de 120 de kilometri și va putea transporta anual 1,5 miliarde de metri cubi de gaze din România spre Republica Moldova.

INFOTAG

Moldova și alte state din regiune vor putea pe viitor să folosească gazul natural lichefiat, livrat de SUA prin intermediul unui sistem de terminale

Subiectul a fost discutat la Washington, în cadrul întrevederii dintre Paul Ryan, președintele Camerei Reprezentanților, Congresul SUA, cu Andrian Candu și omologii săi din Georgia și Ucraina.

Oficialul american a împărtășit îngrijorările liderilor celor trei parlamente față de proiectul Nord Stream2, pe care l-a calificat drept politic și nu economic, în măsură să afecteze securitatea energetică din zonă. “Putem fi parte a soluției energetice pentru Europa prin sistemul de terminale pentru gazul natural lichefiat”, a spus Ryan.

În numele Congresului SUA, oficialul a exprimat o susținere fermă a NATO pe domeniul asigurării suveranității și securității Moldovei, Ucrainei și Georgia. “Stim că urmează exerciții electorale, iar riscul de imixtiune rusească este foarte mare, motiv din care vă vom ajuta multidimensional”, a declarat Paul Ryan.

InfoMarket

Munți de bani.

Economia, incapabilă să-i absoarbă

Volumul transferurilor de valută a generat munți de bani în bănci, bani care nu pot fi absorbiți de economie, în rezultat ei sunt plasați în bănci sub formă de depozite, iar valuta străină este depozitată în rezervele Băncii Naționale a Moldovei.

În raportul anual, Banca Națională a Moldovei susține că soldul creditelor bancare exprimat în lei a continuat să se reducă, dar într-un ritm mai lent, atingând suma de 33,5 miliarde lei în decembrie 2017, cu 3,7% mai puțin față de aceeași perioadă din 2016.

În același timp, volumul anual al creditelor noi acordate a crescut cu 8,9% față de anul 2016, constituind 24,5 miliarde lei. Creșterea creditelelor noi acordate în monedă națională a atins circa 20% în ritm anual. Dinamica pozitivă a creditării a fost stimulată de reducerea ratelor medii ale dobânzilor și cererea sporită din partea persoanelor fizice. Evoluția activității de creditare va depinde în continuare de revigorarea cererii din partea sectorului corporativ. Or, persoanele fizice sunt cele care au impulsionat creditarea, iar agenții economici au rămas în umbră. Cât de mult ar crește solul creditelor acordate persoanelor fizice, acesta nu va putea da tonul în acordarea creditelor de către sistemul bancar moldovenesc.

Economistul IDIS Viitorul, Vea-ceslav Ioniță, susține că deși în piață există un volum mare de lichidități, acestea nu sunt absorbite de bănci. El face referire și la valuta vândută pe piață care a generat aprecierea leului și a lovit în exportatorii.

"Oferta de valută timp de doi ani (2016–2017) a fost mai mare decât avea nevoie economia: cetățenii vindeau cu mult mai multă valută străină decât putea economia să吸收ă. Astfel, surplusul de valută a creat o presiune pe piața valutară și a influențat aprecierea monedei naționale. Ce s-a întâmplat de fapt? Leul puternic a lovit în exportatorii, de aceea BNM a fost nevoită să intervină pe piață. A procurat valută și a emis lei pe piață pe care este nevoie să-i procure din simplul motiv că economia Republicii Moldova nu poate asimila acești lei. Pe de altă parte, ce s-a întâmplat când cetățenii au vândut valută? În mod normal, când este vândută valuta, agenții economici trebuie să o procure și fac importuri, iar în final cetățenii cumpără marfă. Creditele scad continuu. Până în prezent volumul creditelor oferite economiei s-a redus de la 43 de miliarde de lei la

32 de miliarde de lei. Doar în primul trimestru al anului 2018 creditarea economiei s-a redus cu peste 500 de milioane de lei comparativ cu anul precedent", a precizat Ioniță.

Într-un interviu pentru revista Profit "Bănci și Finanțe", guvernatorul BNM, Sergiu Cioclea, a spus că rezultatele economiei moldovenești pentru anul 2017 au fost bune. Creșterea consumului intern a fost semnificativă, volumul comerțului exterior a crescut puternic, exporturile și importurile s-au majorat simultan. În aceste condiții, băncile au reușit să înregistreze un profit de circa 1,5 miliardă de lei, cu 8,6% mai mult decât în 2016.

Potrivit guvernatorului, anul trecut a fost observată o dinamică diferită a activității de creditare în funcție de tipul clientilor. Astfel, împrumuturile acordate persoanelor fizice și IMM-urilor au câștigat rapid ritmul. Creditele pentru persoanele fizice au crescut cu 19% de la 6,4 miliarde lei la sfârșitul anului 2016 la 7,6 miliarde lei la sfârșitul anului 2017, în timp ce creditele acordate IMM-urilor au crescut cu până la 30%, de la 9,1 miliarde lei la sfârșitul anului 2016, până la 11,8 miliarde lei la sfârșitul anului 2017. Cu toate acestea, finanțarea întreprinderilor mari a încetinit considerabil. O politică mai prudentă de creditare, sub influența supravegherii autorității de reglementare, a jucat, fără îndoială, un rol de "disciplinare".

Referindu-se la politica monetară, guvernatorul BNM susține că, din punctul de vedere al analizei macroeconomice, politica monetară a Băncii Naționale în 2017 a fost stimulatoare. Reducerea ratelor de bază ale BNM a accelerat procesul de scădere a ratelor dobânzii la creditele bancare. Astfel, de exemplu, rata medie a dobânzii în lei moldovenești a fost de 10,3% în 2017, cu aproape 4 puncte procentuale mai puțin față de anul 2016.

Ratele dobânzilor oferite astăzi pe piață bancară sunt cele mai scăzute din istoria Republicii Moldovei. O reducere mai rapidă a ratelor dobânzilor a fost la creditele în monedă națională, ceea ce a contribuit în mod semnificativ la creșterea profitului băncilor. Rata medie agregată a dobânzii la depozitele în lei moldovenești a fost de 5,7% în 2017, comparativ cu 10,7% în anul anterior. Așadar, ar fi greșit să spunem că politica monetară a BNM a fost riguroasă.

În prezent, băncile comerciale dispun de un volum foarte mare de lichidități pe care nu le pot direcționa în economie or, BNM este nevoie prin operațiunile de politi-

că monetară să absoarbă din piață excesul de lichiditate. În prezent, lichiditatea din bănci însumează aproximativ 9,5 miliarde de lei.

"Reducerea volumului lichidităților din bănci poate fi generată doar de creșterea volumului de împrumuturi. Cu toate acestea, nu este suficientă o dorință din partea autorității de reglementare sau a băncilor. În prezent se atestă un apetit redus al debitorilor corporativi. Avem nevoie de proiecte inovatoare și de înaltă calitate, care nu numai că vor rezolva problema lichidității excesive a băncilor, ci vor contribui și la creșterea economică. Împreună cu experții FMI, analizăm modalități alternative de reducere a lichidității, inclusiv utilizarea mai activă a instrumentelor financiare de către Banca Națională. Permiteți-mi să vă reamintesc că tamponul de numerar creat în 2017 de către Ministerul Finanțelor pentru situații de urgență este de numai un sfert. Reaprovisionarea acestuia va conduce, de asemenea, la o reducere a lichidității", a mai explicat Cioclea.

Deocamdată, economia Republicii Moldova rămâne anemică și sortită, pentru următorii ani, unei creșteri de sub 5%, care evident nu va contribui la creșterea locurilor de muncă și îmbunătățirea nivelului de trai al cetățenilor. Acest lucru nu va genera o explozie a creditării din partea companiilor.

Organismele financiare internaționale au prognozat o creștere a PIB-ului sub 4%. În ultima prognoză a Guvernului coordonată cu experții Fondului Monetar Internațional se spune că în expresie nominală PIB-ul Moldovei în 2018 va constitui 163 miliarde de lei, în 2019 – 177,9 miliarde de lei, în 2020 – 193,9 miliarde de lei, iar în 2021 – 211,5 miliarde de lei.

De menționat că în finalul activității Misiunii de evaluare a Fondului Monetar Internațional în țara noastră, în perioada 15-27 martie, s-a anunțat că FMI a majorat prognoza de creștere a PIB-ului Moldovei pentru 2018 până la 3,8 la sută. Guvernul Moldovei a prevăzut anterior că creșterea PIB-ului țării în 2018 va constitui 3 la sută, dar a menționat existența unui potențial pentru atingerea unei creșteri economice mai mari în anul curent. În următorii doi ani, Cabinetul de miniștri se așteaptă la o creștere economică la nivelul de 4 la sută. Această prognoză a indicatorilor macroeconomici a fost luată în calcul de către Ministerul Finanțelor la elaborarea proiectului Legii bugetului de stat pentru anul 2018.

Victor URŞU

Informația despre rata dobânzii va fi scrisă cu caracterul aldine în acordurile de credit semnate cu consumatorii din Moldova

Aceste documente vor conține, de asemenea, informații detaliate privind rata anuală efectivă a dobânzii, valoarea totală a împrumutului de consum, suma totală plătită de consumator, calculată în momentul încheierii contractului de împrumut, indicând toate opțiunile utilizate pentru calcularea acestei rate, care vor fi scrise cu caracterul aldine (cu contur mai gros).

Prevederi în acest sens includ amendamentele la Legea cu privire la acordurile de credit cu consumatorii, legea privind controlul de stat al antreprenoriatului, pe care Parlamentul le-a adoptat mai devreme și care au fost publicate în Monitorul Oficial.

Cu inițiativa introducerii acestor modificări pentru protejarea suplimentară a beneficiarilor creditelor acordate de organizații din sectorul nebancaș, a ieșit președintele Parlamentului, Andrian Candu. El a menționat că mulți cetățeni au fost victime ale unor anunțuri netransparente sau chiar false privind dobânzile la împrumuturi, în special, la creditele de consum. "Cetățenii au văzut o rată a dobânzii de 6-7%, dar după semnarea contractului, au realizat că plătesc o rată a dobânzii de 15-18%, datorită unui număr mare de comisioane, taxe, alte plăți etc.", a declarat Andrian Candu.

Speakerul a propus modificarea Legii privind acordurile de credit cu consumatorii, astfel încât rata reală a dobânzii și suma totală de platit de către consumator în cadrul împrumutului să fie indicate în contractele cu caracterul aldine. În cazul încălcării acestor cerințe, organizațiile de creditare trebuie să se aștepte la controale inopinate din partea statului.

InfoMarket

BNM consideră că este "prea devreme" pentru a vorbi despre diminuarea rezervelor obligatorii pentru bănci

Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei (BNM) consideră că este "prea devreme" de a vorbi despre diminuarea rezervelor obligatorii pentru băncile comerciale, pe care acestea le dețin în funcție de volumul mijloacelor atrase în lei moldovenești, dar și în moneda unică europeană și în dolari americani.

Solicitat de reporterul agenției INFOTAG, guvernatorul BNM, Sergiu Cioclea, a spus că, "în contextul creșterii nivelului excedentului de lichiditate (8,8 mlrd. lei la sfârșitul lunii mai 2018, ceea ce este aproape cu 6 mlrd. lei mai mult decât în 2016), discuțiile despre diminuarea rezervelor obligatorii sunt premature".

"Nu cred că băncile își doresc acest lucru. Dar imediat ce vor fi condițiile necesare, BNM va lua o decizie privind diminuarea normei de rezervare obligatorie", a menționat Sergiu Cioclea.

Bancherul a spus că o opțiune firească de reducere a volumului de lichiditate este creșterea volumului de creditare.

"Nu este suficientă numai dorința din partea autorității de reglementare sau a băncilor, este necesară o cerere semnificativă din partea debitorilor corporativi. Avem nevoie de proiecte inovatoare și de înaltă calitate, care nu numai vor rezolva problema lichidității excesive a băncilor, dar și vor contribui la creșterea economică", a spus el.

Potrivit guvernatorului BNM, împreună cu experții FMI, autoritatea de reglementare a pieței analizează că alternative de reducere a lichidității, inclusiv utilizarea mai activă a instrumentelor financiare de către Banca Națională. Sergiu Cioclea a amintit că cash buffer-ul, creat în 2017 de Ministerul Finanțelor pentru situații de urgență, este plin numai pe un sfert.

"Completarea acestuia va duce, de asemenea, la scăderea lichidității", a spus el.

Guvernatorul BNM susține că politica monetar-creditară desfășurată de bancă "stimulează" creditarea sectorului real al economiei.

"Reducerea ratei de bază a accelerat procesul de scădere a ratelor dobânzilor la credite. Rata medie a dobânzii în lei a fost de 10,3% în 2017, ceea ce este aproape cu 4 puncte procentuale sub nivelul din 2016", a spus Cioclea, menționând că ratele oferite astăzi de bănci sunt cele mai scăzute din întreaga istorie a Moldovei independente.

Bancherul a tras atenția asupra reducerii rapide a ratelor dobânzii la resursele atrase în lei, fapt ce a contribuit la creșterea profitului bancar.

"Rata medie a dobânzii agregate la depozitele în lei a constituit 5,7% în 2017, comparativ cu 10,7% în 2016", a concluzionat guvernatorul BNM, Sergiu Cioclea.

INFOTAG

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitentilor din Republica Moldova, pe piață reglementată sau MTF
(Perioada 25-29 iunie 2018)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Pret (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)									
29.06.18 11:16	MD14GEST1002	SA "GEST-CAPITAL"	1,35	36500	49275,00	Licitatie cu strigare pachet unic	2866000	1,27	1,00
29.06.18 13:01	MD14UNIV1001	SA "UNIVERSUL"	10,00	20	200,00	Vinzare Cumparare	26600	0,08	10,00
29.06.18 13:01	MD14UNIV1001	SA "UNIVERSUL"	10,00	2	20,00	Vinzare Cumparare	26600	0,01	10,00
29.06.18 13:07	MD14UNIV1001	SA "UNIVERSUL"	10,00	100	1000,00	Vinzare Cumparare	26600	0,38	10,00
29.06.18 13:08	MD14UNIV1001	SA "UNIVERSUL"	10,00	1500	15000,00	Vinzare Cumparare	26600	5,64	10,00
Total				38122	65495,00				

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piață reglementată în perioada 25.06.2018 - 29.06.2018

Data tranzacției	cod ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Pretul, lei	Volum, lei	Valoarea nominală	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
26.06.2018	MD14OSTE1002	SA "INTREPRINDEREA PISCICOLA "COSTESTI"	2000	10,00	20000,00	10	82165	2,43	Cumparare vinzare
27.06.2018	MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	7500	50,00	375000,00	20	740794	1,01	Cumparare vinzare
28.06.2018	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	1936	75,00	145200,00	100	4967794	0,04	Cumparare vinzare
28.06.2018	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	8300	75,00	622500,00	100	4967794	0,17	Cumparare vinzare
28.06.2018	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	41	75,00	3075,00	100	4967794	0,00	Cumparare vinzare
28.06.2018	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	435	75,00	32625,00	100	4967794	0,01	Cumparare vinzare
28.06.2018	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	715	75,00	53625,00	100	4967794	0,01	Cumparare vinzare
29.06.2018	MD14CIMI1001	AVICOLA "CIMGALLUS" SA	4680	38,00	177840,00	37	46874	9,98	Oferta publica pe piata secundara
29.06.2018	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	111	75,00	8325,00	100	4967794	0,00	Cumparare vinzare

**Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF
pentru perioada 25.06.2018-29.06.2018**

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	SA NEPTUN-M	MD14PTUN1006	10	1	15552	155520,00	23,05
2	SA MOLDOVA-AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	3	600,00	0,00
	Total			2	15555	156 120,00	

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sunt soți, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	SA GALACT	MD14GALC1002	10	3	3	30,00	0,06
2	SA RAPID-CONSTRUCTIA	MD14RACO1006	10	1	30388	303880,00	46,22
	Total			4	30391	303910,00	

Tipul tranzacției: Distribuirea valorilor mobiliare în cazul partajului bunurilor între soți în formă de valori mobiliare

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	SA NEPTUN-M	MD14PTUN1006	10	1	15552	476046,72	23,05
	Total			1	15 552	476046,72	

**PLANUL DE NEGOCIERI PE PIATA REGLEMENTATA
sesiunea din 04 Iulie 2018**

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Pretul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	Pondere din volumul emisiei, %	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	BC "MOLDINDCONBANK" SA	MD14MICB1008	3173751	239,50	760 113 364,50	63,8865	100,00	17.04.2018	03.07.2018	16.07.2018
2	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	59855	87,89	5 260 655,95	9,9758	100,00	10.05.2018	16.07.2018	27.07.2018
3	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	390245	87,89	34 298 633,05	65,0408	100,00	10.05.2018	16.07.2018	27.07.2018
4	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	29900	156,25	4 671 875,00	4,9833	100,00	10.05.2018	16.07.2018	27.07.2018
5	C.A. "ALLIANCE INSURANCE GROUP" S.A.	MD14AING1004	18764420	0,54	10 132 786,80	87,2764	-	15.05.2018	18.07.2018	20.07.2018
6	SA "MAGISTRALA"	MD14MAGI1005	43689	7,17	313 250,13	1,4992	5,00	15.06.2018	02.07.2018	13.07.2018
7	SA "ASPA"	MD14ASPA1006	97498	30,49	2 972 714,02	6,2567	10,00	15.06.2018	02.07.2018	13.07.2018
8	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	61200	443,54	27 144 648,00	10,2000	100,00	22.06.2018	09.07.2018	20.07.2018
9	C.A. "ALLIANCE INSURANCE GROUP" S.A.	MD14AING1004	232485	3,63	843 920,55	1,0813	-	29.06.2018	16.07.2018	27.07.2018

La nivel legislativ a fost concretizat specificul adoptării actelor normative de către Comisia Națională pentru Piața Financiară

Potrivit modificărilor operate la Lega cu privire la CNPF, publicată în Monitorul oficial, Comisia are dreptul de a emite decizii sub formă de acte normative (hotărâri) și de acte individuale (rezoluții, ordine și înregistrări ale protocolului) pentru a-și exercita atribuțiile. Sunt descrise caracteristici separate ale publicării actelor individuale.

În special, CNPF are obligația de a informa destinatarul cu privire la decizia luată sub semnatură sau prin scrisoare recomandată cu o notificare de livrare (la locul de reședință sau locația persoanei). Dacă aceste metode de notificare nu sunt disponibile sau destinatarul refuză să se familiarizeze cu acesta, drept notificare este considerată publicarea deciziei pe site-ul web al Comisiei și în Monitorul oficial (în termen de 10 zile).

Data intrării în vigoare a deciziei este data publicării notificării oficiale în Monitorul Oficial. Conform modificărilor, actele Comisiei Naționale nu sunt supuse verificării oportunității și pot fi contestate numai de o persoană în privința căreia a fost adoptat un act individual sau în legătură cu care un act individual a fost refuzat pe baza actului normativ contestat. Se preconizează că toate actele normative ale CNPF obligatorii pentru participanții la piața finan-

ță nebankară sunt publicate în Monitorul oficial și intră în vigoare fie de la data publicării acestora, fie de la o altă dată prevăzută în textul documentului. Toate deciziile sunt semnate de către președinte sau, în absența acestuia, de către vicepreședintele autorizat al CNPF.

FMI: Situația economică din Moldova continuă să se îmbunătățească, dar în același timp există anumite riscuri

Acest lucru a fost declarat de către directorul executiv adjunct al FMI, Tao Zhang, menționând că Programul cu FMI, în general, este pus în aplicare de către autoritățile moldovene în conformitate cu acordurile semnate.

Se subliniază faptul că angajamentul ferm al Republicii Moldova față de punerea în aplicare a acordurilor în cadrul programului a contribuit la consolidarea în continuare a economiei. Creșterea semnificativă a PIB-ului Moldovei în 2017 se datorează cererii interne puternice și mediului extern favorabil. Sa observat că este extrem de important să continuăm să urmăram politicile echilibrate și să continuăm implementarea reformelor, să finalizăm restabilirea sectorului finanțier, să asigurăm transparența și stabilitatea în sectorul energetic și să menținem stabilitatea macroeconomică. De asemenea, sunt necesare eforturi serioase pentru îmbunătățirea în continuare a managementului. Expertii FMI au declarat

că politicile introduse de autorități continuă să se concentreze pe curățarea sectorului finanțier, asigurând o politică fiscală stabilă favorabilă creșterii și transparență în sectorul energetic. Vorbind despre subiecte bugetar – fiscale, Tao Zhang a menționat că amendamentele la bugetul pentru anul 2018 prevăd finanțarea proiectelor prioritare de infrastructură și a asistenței sociale care sunt în concordanță cu obiectivele programului. Potrivit acestuia, este necesar să se mențină cheltuielile prioritare, să se restrângă creșterea ponderii fondului salarial în PIB și să se evite o depășire a bugetului în perioada preelectorală.

Bugetul pentru anul 2019 și previziunile bugetare pe termen mediu ar trebui să fie în concordanță cu angajamentele din program. În domeniul politicii fiscale, deciziile care trebuie luate trebuie să corespundă traiectoriei venitului convenite și să asigure progresivitatea sistemului de impozitare, în timp ce ieșirile din afara bugetului legate de introducerea unei scări uniforme a salariilor în sectorul bugetar ar trebui să fie prevenite.

Sunt necesare eforturi suplimentare pentru a îmbunătăți eficiența procesului de rambursare a datoriei. Expertii FMI subliniază că politica monetară din Moldova trebuie să continue să vizeze menținerea stabilității prețurilor în contextul regimului flexibil al cursului de schimb. Intervențiile pe piață valutară ar trebui să se limiteze la atenuarea volatilității excesive.

InfoMarket

Raportul anual al "Produse Agricole" SA

- Perioada de gestiune 2017
- Denumirea completă și prescurtată a emitentului de valori mobiliare_Societatea pe Actiuni_ "Produse Agricole", "Produse Agricole" SA
- Sediul, nr. de telefon, fax, pagina web, e-mail ale emitentului de valori mobiliare str. Voluntarilor, 4 mun. Chisinau, MD – 2036
- Numărul și data înregistrării de stat a emitentului de valori mobiliare la Camera Înregistrării de Stat – Numărul de înregistrare (IDNO) _1004600044463 – Data înregistrării _05.05.1994
- Activitatea principală (conform CAEM) _Comerțul cu amanuntul al cartofilor, legumelor_si fructelor proaspete_
- Lista persoanelor cu funcții de raspundere ale emitentului:

Director V. Nasivan
Contabil I. Ceban
Consiliul societatii: A. Toi, V. Gheorghiu, A. Muntean, N. Nalbatov, I. Cheptene
Comisia de cenzori: E. Gheorghieva, N. Cernov, T. Sirghii
- Lista actionarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune detin cel puțin 5% din numarul total de actiuni cu drept de vot plasate, inclusiv actionarii aflati în detinerea nominală și beneficiarii efectivi: Gheorghiu Valeriu – 44,92%; Toi Alexandru- 44,92%.
- Capitalul social la data raportării, leu 125000.
- Informația privind numarul actionarilor la data raportării 110.

Tip valori mobiliare	Codul ISIN	Numărul valorilor mobiliare, unități	Valoarea nominală a valorilor mobiliare, lei	Termen de circulație	Numărul valorilor mobiliare Răscumpărăte pe parcursul perioadei de gestiune	Achiziționate pe parcursul perioadei de gestiune
Actiuni ordinare	MD14DOLI1003	25000	5	X	–	–

10. Registratorul: Compania "Registru" SA mun. Chisinau, str. Mitr. Banulescu Bodoni 14, licenta nr. 0002 din 14.01.2015 valabila pîna la 14.01.20. Tel. 27-11-77 Contract nr. 1R-101/237 din 02.01.10

11. Bilantul contabil al emitentului pentru perioada de gestiune

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfîrșitul perioadei de gestiune precedente, lei
1. Active imobilizate		
3. Terenuri	124268	124268
4. Mijloace fixe	24326	19141
Total active imobilizate	148594	143409
2. Active circulante		
9. Creanțe ale bugetului	142	142
12. Numerar în casierie și la conturile curente	616	152
Total active circulante	758	1654
Total active	149352	145063
3. Capital propriu		
1. Capital social	125000	125000
3. Corecții ale rezultatelor anilor precedenți		61
4. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	(133610)	(133610)
5. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune		(11586)
Total capital propriu	(8610)	(20135)
5. Datorii curente		
2. Împrumuturi pe termen scurt	132900	132900
5. Avansuri primite curente	9868	17200
6. Datorii față de personal	15073	15073
8. Datorii față de buget	121	25
Total datorii curente	157961	165198
Total pasive	149352	145063

18. Situația de profit și pierderi.

Indicatori	Perioada de gestiune precedență, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
6. Cheltuieli administrative	5345	11586
8. Rezultatul din activitatea operațională (profit/pierdere)	(5345)	(11586)
10. Profit (pierdere) pînă la impozitare	(5345)	(11586)
12. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(5345)	(11586)

*Diretor
Contabil-suf* *V. Nasivan
I. Ceban*

Raportul anual al societății pe acțiuni "CMMCD nr. 6" pe anul 2017

Sediul societății: Gara Căsuani

Principalele genuri de activitate: construcția drumurilor

Lista persoanelor cu funcții de raspundere ale emitentului:

Director Pavlenco A

Contabil Melnic O

Lista actionarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune detin cel puțin 5% din numarul total de acțiuni: 1. Pavlenco A detine 40290 acțiuni -56%2. Pavlenco V-26230 acțiuni-36.02%

Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune: _730723

Numărul de acționari înregistrați în registru la ultima zi a perioadei de gestiune: 21

Bilantul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune:

	Inceputul perioadei de gestiune	Sfîrșitul perioadei de gestiune
1 Active imobiliare		
Terenuri	23295	23295
Mijloace fixe	193360	174565
Total active imobiliare	216655	197860
2 Active circulante		
Materiale	3325	3325
Creanțe ale bugetului	78	
Alte creanțe curente	312	11
Numerar în casierie și la conturi	1	28
Alte active curente	47	31
Total active curente	3763	3395
3 Total active	220418	201255
Capital propriu		
Capital social	730723	730723
Profit(perderi)a anilor precedenți	(1216804)	(1216804)
Profit(perderi) perioadă de gestiune		(57775)
Alte elemente de capital propriu	154334	154334
4 Total capital propriu	(331747)	(389522)
5 Datorii curente		
Imprumuturi pe termen scurt	445025	480021
Datorii comerciale	547	570
Datorii față de personal	105369	104899
Datorii asigurări medicale și sociale	2	695
Datorii față de buget	1222	1082
Alte datorii curente		3510
Total datorii curente	552165	590777
Total pasiv	220418	201255

Situatia de profit si pierderi

1	Cheltuieli administrative	97685	97775
	Rezultatul din activitatea operațională	(97685)	(97775)
	Rezultatul din alte activități		40000
	Profit pierderi al perioadei de gestiune	(97685)	(57775)

Președintele SA CMMCD nr. 6

A. Pavlenco

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Sectia de marketing
Tel.: +373 69 821216

SA „Luceafarul Service”

La data de 28 iunie 2018 s-a petrecut adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „Luceafarul Service” la care

S-AU APROBAT

URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

- S-a aprobat transmiterea în gaj/ipoțecă a bunurilor societății.
 - S-au autentificat semnăturile Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale de către comisia de cenzori.
- Hotărârile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.

Raportului anual "Dorința-58" -2017

I. Date generale privind emitentul de valori mobiliare ale cărui valori mobiliare sunt tranzacționate în cadrul unui MTF.

- Sediul, nr. de telefon, fax al emitentului de valori mobiliare _R. Moldova, Chișinău, str. T. Vladimirescu 9, tel 022-47-26-14, anvelope@mail.ru;
- Nr. și data înregistrării de stat a emitentului de valori mobiliare la Agenția Servicii Publice 28.09.1995 (IDNO) _1006600017111;
- Activitatea principală (conform CAEM) __C 2211_ Standardele de contabilitate după care se ține evidență contabilă SNC
- Capitalul social al emitentului de valori mobiliare la data raportării, lei 193 138
- Informatia privind numărul acționarilor emitentului de valori mobiliare la data raportării _ 7.
- Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acționari aflați în deținere nominală și beneficiari efectivi.

Calac Petru	A 39021243	Ceadir-Lunga, Cazaclia, Miciurin 56	46364	24,006
Cocev Timofei	A 48006860	Chișinău, str. T. Vladimirescu 13,21	29550	15,3
Dragnev Vitalie	A 08045673	Gagauzia, Vulcănești, s. Etulia	29550	15,3
Grozdev Zaharia	A 02126318	Chisinau, str. Izmail 102 ap. 37	29550	15,3
Lebedev Boris	VII-BM 665318	Chisinau, str. Dacia 17/1, ap. 76	9850	5,1
Manzul Constantin	A 02084354	Chisinau, str. Dîmbului 50	48264	24,989
10. Informatia privind societatea de registru: Depozitarul Central S.A. mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri 143, et. 4 bir. 1, Director – Iuliana Rotari, tel 0 22 809-800, contract nr. 58 din 28.11.2016				
11. Societatea de audit (dacă a fost încheiat contract de prestare a serviciilor): -nu este				
12. Numărul total de acțiuni emise de emitent: MD14RNA1001 -193138 un/acțiuni ordinare nominative				
13. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului. Comisia de cenzori: Cebanu V. Z. Grozdev. -director, Tanasiev L., -contabil-șef.				
14. Societățile comerciale în al căror capital social emitentul, precum și persoanele afiliate acestuia, dețin, individual sau în comun, 25 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot (cotele părți).				
15. Statutul emitentului de valori mobiliare/modificări la statut (data înregistrării la Camera Înregistrării de Stat)-în 2017 modificări și completări nu au fost produse.				
16. Informatia privind publicarea raportului anual al emitentului de valori mobiliare pe pagina web proprie (dacă emitentul deține o pagina web)-nu este.				

II. Situația financiară anuală a emitentului la finele perioadei de gestiune:

17. Bilanțul emitentului pentru perioada de gestiune.

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune, lei
1. Active imobilizate		
1. Imobilizări necorporale	0	0
4. Mijloace fixe	373992	376820
5. Resurse minerale	0	0
Total active imobilizate	373 992	376 820
2. Active circulante		
1. Materiale	292 180	274 899
3. Obiecte de mică valoare și scurtă durată	5138	7348
4. Producția în curs de execuție și produse	1340133	1280981
6. Creanțe comerciale	118 038	156 926
8. Avansuri acordate curente	18007	4353
9. Creanțe ale bugetului	76912	47432
10. Creanțe ale personalului		
11. Alte creanțe curente	118 158	126872
12. Numerar în casierie și la conturile curente	183015	57653
16. Alte active circulante	147727	23598
Total active circulante	2166308	1980062
Total active	2540300	2356882
3. Capital propriu		
1. Capital social și suplimentar	193138	193138
2. Rezerve	167633	167633
3. Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	x	0
4. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	2056615	2056615
5. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	X	(142844)
Total capital propriu	2417386	2274542
4. Datorii pe termen lung	0	0
5. Datorii curente		
3. Datorii comerciale	10323	7185
5. Avansuri primite curente	96025	34130
6. Datorii față de personal	-	17514
7. Datorii privind asigurările sociale și medicale	-	2542
8. Datorii față de buget	-	2771
13. Alte datorii curente	16566	18198
Total datorii curente	122914	82340
Total pasive	2540300	2356882

18. Situația de profit și pierderi.

Indicatori	Perioada de gestiune precedență, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Venituri din vînzări	2256980	1870634
2. Costul vînzărilor	1510438	1222291
3. Profit brut (pierdere brută)	746542	648343
4. Alte venituri din activitatea operațională	6495	37294
5. Cheltuieli de distribuire	67137	45578
6. Cheltuieli administrative	581584	582733
7. Alte cheltuieli din activitatea operațională	166384	196187
8. Rezultat din activitatea operațională (profit/pierdere)	(62068)	(138861)
9. Rezultat din alte activități (profit/pierdere)	(10532)	(3983)
10. Profit (pierdere) pînă la impozitare	(72600)	(142844)

11. Cheltuieli privind impozitul pe venit	423	-
12. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(73023)	(142844)

19. Informații suplimentare privind profitul emitentului și utilizarea acestuia.

Indicatori	Perioada de gestiune precedență, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune: acoperirea pierderilor din anii precedenți		
b) rezerve stabilite de legislație;		
c) rezerve prevăzute de statut;	167633	167633
d) plată recompenselor membrilor consiliului emitentului și a membrilor comisiei de cenzori;		
e) investirea în vederea dezvoltării producției;		
f) plată dividendelor; • la acțiunile preferențiale • la acțiunile ordinare	0	0
g) alte scopuri conform legislației		
h) alte scopuri conform statutului		
2. Activele nete ale emitentului		
3. Activele nete ale emitentului în raport la: • o obligație		
• o acțiune preferențială	12,51	11,77
• o acțiune ordinară		
4. Profitul net la o acțiune ordinară a emitentului	-0,37	-0,73
5. Datorile la dividendele anilor precedenți	0	0
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului: • intermediare		
• anuale	0	0
7. Valoarea unei acțiuni a emitentului (cu indicarea sursei de informare) • valoarea de piață		
• valoarea estimativă		Nu este

III. Informații privind evenimentele care influențează sau pot influența activitatea emitentului de valori mobiliare și/sau prețul valorilor mobiliare ale acestuia. –Nu au fost

IV. Informații privind tranzacții importante (cota cărora alcătuiește cel puțin 5% din acțiunile emise de către emitentul de valori mobiliare) efectuate cu acțiunile emitentului de valori mobiliare – în anul 2017 nu au fost înregistrate

V. Raportul auditorului (dacă a fost efectuat auditul situațiilor financiare anuale). Raportul financiar pentru anul de gestiune la situația de 31.12.2017 este întocmită portrivit tuturor aspectelor contabile și în corespondere cu legislația în vigoare a R. Moldova.

Notă: Toate caserolile din bilanțul contabil care sunt 0 au fost excluse.

Organul executiv

Grozdev Zaharia

Raportul anual S.A. "Agrovin-Bulboaca"

Conform Anexei nr. 4 la Regulamentul cu privire la dezvoltuirea informației de către emitenți de valori mobiliare

I. Date generale privind emitentul de valori mobiliare ale cărui valori mobiliare sunt tranzacționate în cadrul unui MTF.

- Perioada de gestiune raportată anul 2017
- Denumirea completă și prescurtată a emitentului de valori mobiliare: completă: Societatea pe acțiuni „Agrovin-Bulboaca” prescurtată: „Agrovin-Bulboaca” S.A.
- Sediul, nr. de telefon, fax al emitentului de valori mobiliare: r-l Anenii Noi, s. Bulboaca, str. Dacia, 1. Tlfax (265)4-81-11
- Numărul și data înregistrării de stat a emitentului de valori mobiliare la Camera Înregistrării de Stat – Numărul de înregistrare (IDNO-Cod Fiscal) 1003600063966 – Data înregistrării 27.05.1998
- Activitatea principală (conform CAEM) Fabricarea produselor alcoolice
- Standardele de contabilitate după care se ține evidență contabilă (SNC, SIRF)
- Capitalul social al emitentului de valori mobiliare la data raportării, – 2369236 lei
- Informația privind numărul acționarilor emitentului de valori mobiliare la data raportării 319
- Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acționari aflați în deținere nominală și beneficiari efectivi: Trofim Natalia – 51,52%.
- Informația privind societatea de registru:
 - Denumirea completă, sediul, nr. licenței, numele, prenumele și telefonul conducerătorului, data și numărul contractului: Societatea pe acțiuni Compania „REAL-REGISTR” mun. Bălți, str. Kiev, 122/3, tf/fax. (231)2-82-33. Autorizația de societate de registru, nr. 0006 din 31.12.2004. Director Zbancă Anatolie, 069832537, Contract de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare Nr. 15/1-9.3 din 01.09.2007
- Societatea de audit (dacă a fost încheiat contract de prestare a serviciilor): Nu este încheiat contract.
 - Denumirea completă a societății de audit, sediul și numărul de telefon al societății de audit, numele, prenumele și telefonul conducerătorului, data și numărul contractului de audit, seria, numărul și data eliberării licenței pentru desfășurarea activității de audit;
 - Data emiterii raportului auditorului și data publicării nu s-a întocmit.
Auditor nu este aprobat de adunarea acționarilor, deoarece potrivit statutului și legislației, emitentul nu este supus controlului obligatoriu de audit
- Numărul total de acțiuni emise de emitentul de valori mobiliare, tipul și clasa valorilor mobiliare. Acțiuni ordinare nominative de clasa 1, în total 592309 acțiuni, ISIN MD14AGBU1002
- Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului.
 - Administrator – Malai Ion Membrii Consiliului Societății – Trofim Iurie (președinte), Bătrîncea Andrei, Nazar Olga, Natalia Trofim, Maria Antoci
 - Membrii Comisiei de Cenzori – Buzdugan Camelia, Natalia Florea, Bodrug Alexandru.
- Societățile comerciale în al căror capital social emitentul, precum și persoanele afiliate acestuia, dețin, individual sau în comun, 25 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot (cotele părți) Nu sunt.
- Statutul emitentului de valori mobiliare/modificări la statut (data înregistrării la Camera Înregistrării de Stat).
 - Statutul emitentului în redacție nouă înregistrat la 07.08.2008
- Informația privind publicarea raportului anual al emitentului de valori mobiliare pe pagina web proprie (dacă emitentul deține o pagina web): nu deținem pagina web proprie

II. Situația financiară anuală a emitentului la finele perioadei de gestiune:

17. Bilanțul emitentului pentru perioada de gestiune.

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfîrșitul perioadei de gestiune precedente, lei
1. Active imobilizate		
1.1. Imobilizări necorporale	18022	18022
2. Imobilizări corporale în curs de execuție	34000	67853
3. Terenuri	3020	74811
4. Mijloace fixe	2489607	2416856
7. Investiții financiare pe termen lung în părți neafiliate		38335
12. Alte active imobilizate	38335	
Total active imobilizate	2582984	2615877
2. Active circulante		
3. Obiecte de mică valoare și scurtă durată	275	275
4. Producția în curs de execuție și produse	160	
5. Mărfuri	629	
6. Creanțe comerciale	7541069	257880
8. Avansuri acordate curente	28681407	24820800
9. Creanțe ale bugetului	158045	136518
11. Alte creanțe curente	1260	
12. Numerar în casierie și la conturile curente	12475	45048
16. Alte active circulante		12477
Total active circulante	36395320	25272998
Total active		
3. Capital propriu		
1. Capital social	2369236	2369236
3. Corecții ale rezultatelor anilor precedenți		2633491
4. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	9487946	9487946
5. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(43517)	(7687994)
7. Alte elemente de capital propriu	178361	178361
Total capital propriu	12035543	6981040
4. Datorii pe termen lung		
1. Credite bancare pe termen lung	134000	
2. Împrumuturi pe termen lung	25861353	19165473
Total datorii pe termen lung	25995353	19165473
5. Datorii curente		
1. Credite bancare pe termen scurt	41387	
2. Împrumuturi pe termen scurt		1434482
3. Datorii comerciale	599195	171569
4. Datorii față de părți afiliate	17143	
5. Avansuri primite curente	245996	130598
6. Datorii față de personal	21066	250
7. Datorii privind asigurările sociale și medicale	11772	138
8. Datorii față de buget	6227	311
13. Alte datorii curente	4622	5014
Total datorii curente	947408	1742362
Total pasive	38978304	27888875

18. Situația de profit și pierderi.

Indicatori	Perioada de gestiune precedență, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Venituri din vînzări	47275	
2. Costul vînzărilor	9922	
3. Profit brut (pierdere brută)	37353	
4. Alte venituri din activitatea operațională		12265
5. Cheltuieli de distribuire	385	1
6. Cheltuieli administrative	78912	142452
7. Alte cheltuieli din activitatea operațională		4480046
8. Rezultatul din activitatea operațională (profit/pierdere)	(41944)	(4610234)
9. Rezultatul din alte activități (profit/pierdere)	(1573)	(3077760)
10. Profit (pierdere) pînă la impozitare	(43517)	(7687994)
12. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(43517)	(7687994)

19. Informații suplimentare privind profitul emitentului și utilizarea acestuia.

Indicatori	Perioada de gestiune precedență, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
2. Activele nete ale emitentului	12035543	6981040
3. Activele nete ale emitentului în raport la:		
• o obligație		
• o acțiune preferențială		
• o acțiune ordinară	20,32	11,78
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului:		Nu sunt anunțate
• intermediere		Nu sunt anunțate
• anuale		
7. Valoarea unei acțiuni a emitentului (cu indicarea sursei de informare)		Nu este formată
• valoarea de piață (S.A. "Bursa de Valori a Moldovei")		Nu este estimată
• valoarea estimativă		

III. Informații privind evenimentele care influențează sau pot influența activitatea emitentului de valori mobiliare și/sau prețul valorilor mobiliare ale acestuia.

IV. Informații privind tranzacțiile importante (cota cărora alcătuiesc cel puțin 5% din acțiunile emise de către emitentul de valori mobiliare) efectuate cu acțiunile emitentului de valori mobiliare.

V. Raportul auditorului (dacă a fost efectuat auditul situațiilor financiare anuale).

VI. Semnatūri

Membrul Consiliului
Organul executiv Director
Contabilul-șef

Natalia Trofim
Malai Ion
Irina Balan

Raportul anual S.A. "Vitarservice"

I. Date generale privind emitentul de valori mobiliare ale cărui valori mobiliare sunt tranzacționate în cadrul unui MTF.

1. Perioada de gestiune raportată ____ 2017 ____
2. Denumirea completă și prescurtată a emitentului de valori mobiliare _Societate pe Actiuni „Vitarservice” SA“ Vitarservice”_
3. Sediul, nr. de telefon, fax al emitentului de valori mobiliare _str. Uzinelor 201, tel 022-27-85-95, fax 27-02-34
4. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului de valori mobiliare la Camera Înregistrării de Stat – Numărul de înregistrare (IDNO) 1004600025804- Data înregistrării ____ 06 noiembrie 1992
5. Activitatea principală (conform CAEM) ____ G51700
6. Standardele de contabilitate după care se ține evidența contabilă (SNC, SIRF) SNS
7. Capitalul social al emitentului de valori mobiliare la data raportării, lei 488905 lei
8. Informația privind numărul acționarilor emitentului de valori mobiliare la data raportării ____ 134 ____.
9. Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acționarii aflați în deținere nominală și beneficiarii efectivi.
1. Genunchi Jorj Andrei – numarul de actiuni- 94576., Cota% detinuta 96.7%
10. Informația privind societatea de registru:
– Denumirea completă, sediul, nr. licenței, numele, prenumele și telefonul conducerii, data și numărul contractului. „Societatea de registru “Grupa Financiară” S. A “mun. Chișinău, str. Uzmail 88/1, tel 27-18-45, certificate de înreg. de stat nr.md 00865537 SERIA DIN 10/11/2008, Licenta -0001,22/02/15-22/01/20, Director Bondarev Viorica “contract nr 693 din 30.12.2016
12. Numărul total de acțiuni emise de emitentul de valori mobiliare, tipul și clasa valorilor mobiliare.
13. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului.
Genunchi Jorj Andrei – Director
Lozan Tudor – președintele Consiliului Societății
Membrii consiliului; Ambrosii Seriu, Cebotari Voirel, Bambuleac Jana, Piscun Valerii.
14. Societățile comerciale în al căror capital social emitentul, precum și persoanele afiliate acestuia, dețin, individual sau în comun, 25 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot (cotele părți).
15. Statutul emitentului de valori mobiliare/modificări la statut (data înregistrării la Camera Înregistrării de Stat).
16. Informația privind publicarea raportului anual al emitentului de valori mobiliare pe pagina web proprie (dacă emitentul deține o pagina web).

II. Situația financiară anuală a emitentului la finele perioadei de gestiune:

17. Bilanțul emitentului pentru perioada de gestiune.

Indicatori	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfîrșitul perioadei de gestiune precedente, lei
1. Active imobilizate		
4. Mijloace fixe	221.00	5.00
Total active imobilizate	221.00	5.00
2. Active circulante		
5. Mărfuri	18364.00	18364.00
6. Creanțe comerciale	2705.00	-
9. Creanțe ale bugetului	2697.00	6542.00
10. Creanțe ale personalului	372.00	
11. Alte creanțe curente	4791.00	154.00
12. Numerar în casierie și la conturile curente	7483.00	6109.00
13. Alte elemente de numerar	113.00	113.00
Total active circulante	36525.00	31282.00
Total active	36746.00	31287.00
3. Capital propriu		
1. Capital social	488905.00	488905.00
2. Rezerve	11959.00	11959.00
4. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	(743186.00)	(743186.00)
5. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune		(53177.00)
Total capital propriu	(242322.00)	(295499.00)
5. Datorii curente		
2. Împrumuturi pe termen scurt	259776.00	322319.00
5. Avansuri primite curente	645.00	645.00
6. Datorii față de personal	10159.00	3542.00
7. Datorii privind asigurările sociale și medicale	445.00	
13. Alte datorii curente	8043.00	280.00
Total datorii curente	279068.00	326786.00
Total pasive	36746.00	31287.00

18. Situația de profit și pierderi.

Indicatori	Perioada de gestiune precedență, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Venituri din vînzări	72222.00	62207.00
2. Costul vînzărilor	2740.00	2207.00
3. Profit brut (pierdere brută)	69482.00	60000.00
6. Cheltuieli administrative	137952.00	122707.00
7. Alte cheltuieli din activitatea operațională		470.00
8. Rezultatul din activitatea operațională (profit/pierdere)	(68470.00)	(63177.00)
9. Rezultatul din alte activități (profit/pierdere)		10000.00
10. Profit (pierdere) pînă la impozitare	(68470.00)	(53177.00)
12. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(68470.00)	(53177.00)

19. Informații suplimentare privind profitul emitentului și utilizarea acestuia. Nu sunt

VI. Semnatūri;
Directorul SA “Vitarservice”
Contabil-sef

J. Genunchi
R. Rusu

Raportului anual a Societății pe acțiuni "Agromontaj-Strășeni" pentru anul 2017

I. Date generale privind emitentul de valori mobiliare ale cărui valori mobiliare sunt tranzacționate în cadrul unui MTF.

- Perioada de gestiune raportată anul 2017
- Denumirea completă și prescurtată a emitentului de VM: Societatea pe acțiuni "Agromontaj-Strășeni", SA "Agromontaj-Strășeni"
- Sediul, nr. de telefon, fax ale emitentului de valori mobiliare: or. Strășeni, str. A. Mateevici 18, tel. 0237-24711
- Numărul și data înregistrării de stat a emitentului de valori mobiliare la Camera Înregistrării de Stat: IDNO-1003600098850, data înregistrării 05.06.1995
- Activitatea principală (conform CAEM): Construcții de clădiri și (sau) construcții inginerești, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, consolidăriile, restaurările.
- Standardele de contabilitate după care se ține evidența contabilă (SNC, SIRF)- SNC
- Capitalul social al emitentului de valori mobiliare la data raportării, – 512 970,00 lei
- Informația privind numărul acționarilor emitentului de valori mobiliare la data raportării – 73
- Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acționarii aflați în detinere nominală și beneficiarii efectivi: Danii Igor – 45081 acțiuni / 87,88%.
- Informația privind societatea de registru: Societate de Registrul "Registru-Garant" SA IDNO – 1003600103332; MD-2012, mun. Chișinău, str. Mitropolitul Varlaam 65 of. 333; Autorizație de societate de registru 0004 din 31.12.2014; Director – Varsan Maria, tel. 229917, 229913; număr contract – 40-d din 01.10.2014.
- Societatea de audit (dacă a fost încheiat contract de prestare a serviciilor): nu a fost încheiat contract.
- Numărul total de acțiuni emise de emitentul de valori mobiliare, tipul și clasa valorilor mobiliare: 51297 acțiuni ordinare nominative de o singură clasa, valoarea nominală – 10.00 lei, cod ISIN – MD14GROM1008.
- Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului: Surduleac Petru – Administrator, Surduleac Ala – Contabil-șef.
- Societățile comerciale în al căror capital social emitentul, precum și persoanele afiliate acestuia, dețin, individual sau în comun, 25 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot (cotele părți) – nu există.
- Statutul emitentului de valori mobiliare/modificări la statut – aprobat în redacție nouă la 21/07/2017.
- Informația privind publicarea raportului anual al emitentului de valori mobiliare pe pagina web proprie – nu a fost publicat.

II. Situația financiară anuală a emitentului la finele perioadei de gestiune:

17. Bilanțul emitentului pentru perioada de gestiune.

Indicator	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune, lei
1. Active imobilizate		
3. Terenuri	35133	35133
4. Mijloace fixe	47671	33671
Total active imobilizate	82804	68804
2. Active circulante		
1. Materiale		
5. Mărfuri	68212	23579
6. Creanțe comerciale	3892	
12. Numerar în casierie și la conturile curente	1216	1683
Total active circulante	73320	25262
Total active	156124	94066
3. Capital propriu		
1. Capital social	512970	512970
2. Rezerve	3987	3987
4. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	(870484)	(590484)
5. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune		(172797)
7. Alte elemente de capital propriu	211300	211300
Total capital propriu	(142227)	(34964)
4. Datorii pe termen lung		
2. Împrumuturi pe termen lung	185472	111970
Total datorii pe termen lung	185472	111970
5. Datorii curente		
3. Datorii comerciale	98272	
7. Datorii privind asigurările sociale și medicale	6233	4704
8. Datorii față de buget	8374	7356
13. Alte datorii curente		5000
Total datorii curente	112879	17060
Total pasive	156124	94066

18. Situația de profit și pierderi.

Indicator	Perioada de gestiune precedență, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Venituri din vînzări	58553	71979
2. Costul vînzărilor	38478	58633
3. Profit brut (pierdere brută)	20075	13940
4. Alte venituri din activitatea operațională	58297	30184
5. Cheltuieli de distribuire	116539	159157
6. Cheltuieli administrative	8788	22544
7. Alte cheltuieli din activitatea operațională	67139	31495
8. Rezultatul din activitatea operațională (profit/pierdere)	(114094)	(169672)
9. Rezultatul din alte activități (profit/pierdere)		
10. Profit (pierdere) pînă la impozitare	(114094)	(169672)
11. Cheltuieli privind impozitul pe venit	3506	3065
12. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	(117600)	(172737)

19. Informații suplimentare privind profitul emitentului și utilizarea acestuia.

Indicator	Perioada de gestiune precedență, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
2. Activele nete ale emitentului	(142227)	(34964)
3. Activele nete ale emitentului în raport la: <ul style="list-style-type: none"> • o obligație • o acțiune preferențială • o acțiune ordinată 		

III. Informații privind evenimentele care influențează sau pot influența activitatea emitentului de valori mobiliare și/sau prețul valorilor mobiliare ale acestuia – nu au avut loc.

IV. Informații privind tranzacții importante (cota cărora alcătuiește cel puțin 5% din acțiunile emise de către emitentul de valori mobiliare) efectuate cu acțiunile emitentului de valori mobiliare – au avut loc publicat Capital Market din 14.07.2017.

V. Raportul auditorului – nu a fost efectuat auditul situațiilor financiare anuale.

VI. Semnaturi

Administrator
Contabil-șef

Surduleac Petru
Surduleac Ala

Raportul anual S.A. "D-Invest-Ciocana"

I. Date generale privind emitentul de valori mobiliare ale cărui valori mobiliare sunt tranzacționate în cadrul unui MTF.

- Perioada de gestiune raportată anul 2017
- Denumirea completă și prescurtată a emitentului de valori mobiliare Societatea pe acțiuni: Denumirea întreagă în limba de stat: SOCIETATEA PE ACȚIUNI "D-Invest-Ciocana" Denumirea prescurtată în limba de stat: "D-Invest-Ciocana" S.A.
- Sediul, nr. de telefon, fax al emitentului de valori mobiliare: mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă 62/2. Tf. 0(22)47-51-56
- Numărul și data înregistrării de stat a emitentului de valori mobiliare la Camera Înregistrării de Stat – Numărul de înregistrare (IDNO) 1006600009549 – Data înregistrării 07.07.1995
- Activitatea principală (conform CAEM) – Intermediari pentru vînzarea unui assortiment larg de mărfuri, Comerț cu ridicata nespecializat
- Standardele de contabilitate după care se ține evidența contabilă (SNC, SIRF)
- Capitalul social al emitentului de valori mobiliare la data raportării: 56741 lei.
- Informația privind numărul acționarilor emitentului de valori mobiliare la data raportării _8_.
- Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acționarii aflați în detinere nominală și beneficiarii efectivi: S.R.L. "RODALS" mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, 62/2, deține ce constituie 88,21% din acțiuni.
- Informația privind societatea de registru: Denumirea completă, sediu, nr. licenței, numele, prenumele și telefonul conducerătorului, data și numărul contractului: Societatea de registru Compania „REGISTRU” S.A. mun. Chișinău, str. Șciusev 47, tf. 271-177. Licență pentru activitatea de ținere a registrului CNPF, nr. 0002 din 14.01.2015-14.01.2020. Contract de ținere a registrului nr. R-101 din 11.11.2009

- Societatea de audit (dacă a fost încheiat contract de prestare a serviciilor): Nu este.
 - Denumirea completă a societății de audit, sediu și numărul de telefon al societății de audit, numele, prenumele și telefonul conducerătorului, data și numărul contractului de audit, seria, numărul și data eliberării licenței pentru desfășurarea activității de audit;
 - Data emiterii raportului auditorului și data publicării nu este întocmit.
- Auditator nu este aprobat de adunarea acționarilor, deoarece potrivit statutului și legislației, emitentul nu este supus controlului obligatoriu de audit
- Numărul total de acțiuni emise de emitentul de valori mobiliare, tipul și clasa valorilor mobiliare. Acțiuni ordinare nominative de clasa 1, în total 56741 acțiuni.
- Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului:
 - Administrator – Roșca Serghei
 - Membri Consiliului Societății nu sunt alesi.
 - Membrii Comisiei de Cenzori nu sunt alesi.
- Societățile comerciale în al căror capital social emitentul, precum și persoanele afiliate acestuia, dețin, individual sau în comun, 25 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot (cotele părți).
- Statutul emitentului de valori mobiliare/modificări la statut (data înregistrării la Camera Înregistrării de Stat): "14" iunie 2011.
- Informația privind publicarea raportului anual al emitentului de valori mobiliare pe pagina web proprie (dacă emitentul deține o pagina web): nu are pagina web proprie.

II. Situația financiară anuală a emitentului la finele perioadei de gestiune:

17. Bilanțul emitentului pentru perioada de gestiune.

Indicator	Sold la începutul perioadei de gestiune, lei	Sold la sfârșitul perioadei de gestiune precedente, lei
1. Active imobilizate		
4. Mijloace fixe	48274	138657
12. Alte active imobilizate	48274	138657
2. Active circulante		
6. Creanțe comerciale	81808	96400
9. Creanțe ale bugetului	4884	5157
12. Numerar în casierie și la conturile curente	876	428
16. Alte active circulante	71	71
Total active circulante	87639	102056
Total active	135913	240713
3. Capital propriu		
1. Capital social	56741	56741
2. Rezerve	12679	12679
4. Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	(197819)	(197819)
5. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune		6147
Total capital propriu	(128399)	(122252)
4. Datorii pe termen lung		
2. Împrumuturi pe termen lung	153460	153460
Total datorii pe termen lung	153460	153460
5. Datorii curente		
2. Împrumuturi pe termen scurt	2400	2400
3. Datorii comerciale	16811	16811
6. Datorii față de personal		
		11513

8. Datorii față de buget		653
13. Alte datorii curente	91641	
Total datorii curente	110852	209505
Total pasive	135913	240713

18. Situația de profit și pierderi.

Indicatori	Perioada de gestiune precedență, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Venituri din vînzări	19092	19092
2. Costul vînzărilor	7588	
3. Profit brut (pierdere brută)	11504	19092
6. Cheltuieli administrative	1552	12372
7. Alte cheltuieli din activitatea operațională	563	
8. Rezultatul din activitatea operațională (profit/pierdere)	9389	(12372)
10. Profit (pierdere) pînă la impozitare	9289	6720
11. Cheltuieli privind impozitul pe venit	573	573
12. Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	8816	6147

19. Informații suplimentare privind profitului emitentului și utilizarea acestuia.

Indicatori	Perioada de gestiune precedență, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Directiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:		
b) rezerve stabilite de legislație;	12679	12679
3. Activele nete ale emitentului în raport la:		
• o obligație	(2,262) lei/ acțiune	(2,154) lei/ acțiune
• o acțiune preferențială		
• o acțiune ordinară		
4. Profitul net la o acțiune ordinară a emitentului	0,155 lei/acțiune	0,108 lei/acțiune
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului:	N-au fost anunțate	N-au fost anunțate
7. Valoarea unei acțiuni a emitentului (cu indicarea sursei de informare)		
• valoarea de piață	Nu este formată	
• valoarea estimativă	Nu este estimată	

III. Informații privind evenimentele care influențează sau pot influența activitatea emitentului de valori mobiliare și/sau prețul valorilor mobiliare ale acestuia: Nu sunt

IV. Informații privind tranzacțiile importante (cota cărora alcătuiește cel puțin 5% din acțiunile emise de către emitentul de valori mobiliare) efectuate cu acțiunile emitentului de valori mobiliare: Nu sunt

V. Raportul auditorului (dacă a fost efectuat auditul situațiilor financiare anuale): Nu este.

VI. Semnaturi

Reprezentant autorizat al Consiliului (consiliul nu este format)

Organul executiv (Administrator)

Contabilul-șef al emitentului de valori mobiliare

Serghei Roșca

**Specimenul dării de seamă rezumative anuale a societății pe acțiuni
SA "Ialtexgal-Aurica",**

c/f 1004600002513, or. Ialoveni, Str Al-ru cel Bun 30, 026821662

Bilanțul contabil rezumativ pe 2017 al emitentului la data raportată:

Posturile bilanțului	Inceputul perioadei de gestiune	Sfîrșitul perioadei de gestiune
Activ		
Active imobilizante		
Total active	1188631	1200647
Active circulante		
materiale	70123	70123
Creante comerciale	17500	17500
avansuri acordate curente	25600	25600
creante ale personalului	75374	75374
Alte active circulante	26	26
Total active circulante	188623	200639
Pasiv		
Capital propriu		
Capital social	1000008	1000008
Profit nerepartizat (pierderea neacoperită) al anilor precedenți	(50588)	(50588)
Total capital propriu	949420	8892240
Datorii curente		
5.1 Datorii comerciale	4554	4554
5.2 Datorii față de personal		72096
5.3 Datorii privind asigurările sociale și medicale	194443	194443
Datorii față de buget	40214	40314
Total datorii curente	239211	311407

Situatia de profit si pierdere pe perioada 01.01.2017-31.12.20017

Indicatorii	Perioada de gestiune precedenta	Perioada de gestiune curentă
1. Venit din vînzări	17500	0
3. Profitul brut (pierdere bruta)	17500	0
6. Cheltuieli administrative	67563	60180
8. Rezultatul din activitatea operațională profit (pierdere)	(50063)	(60180)
13. Profitul (pierdere) pînă la impozitare	(50063)	(60180)
15. Profitul net (pierdere netă)	(50063)	(60180)

Годовая отчетность АО «ÎCM nr. 2 Fălești»

1. Отчетный период: 2017
2. Полное и сокращенное наименование акционерного общества (эмитента): АО „Întreprinderea de construcție și montaj nr. 2 Fălești”, АО „ÎCM nr. 2 Fălești”
3. Номер и дата государственной регистрации эмитента: 1003602035592 от 21.12.1995
4. Местонахождение общества, номера телефонов и факса для контактов: г. Фалешть, ул. Кишинэуэй, 2
5. Основные виды деятельности: Строительство
6. Список должностных лиц эмитента. Члены Совета: Буга Б., Гузун О., Гузун В., Булгару Д., Булгару И. Члены ревизионной комиссии: Молодило С., Сорока Л., Урсу О. Директор: Директор Ляху И.
7. Список инсайдеров и аффилированных лиц эмитента и величина принадлежащих им долей в уставном капитале эмитента, согласно форме ЕМ-1 годовой отчетности эмитента: Булгару В., Булгару И., Гузун М., Гузун Д., Гузун В., Гузун Ю., Буга Л., Буга Т., Буга М., Буга Н., Буга И., Ляху Р., Ляху Т., Ляху О., Ляху Ю., Ляху А.
8. Информация о ценных бумагах эмитента, зарегистрированных в Государственном реестре ценных бумаг, на последний день отчетного периода (31 декабря).

Тип ценных бумаг	Код ISIN	Количество ценных бумаг, единицы	Номинальная стоимость ценных бумаг, лей	Срок обращения	Количество ценных бумаг выкупленных на протяжении отчетного периода	Приобретенных на протяжении отчетного периода
Простые акции	MD14ONAJ1003	572792	1	X	-	-

9. Уставный капитал эмитента на последний день отчетного периода – 572792
10. Количество акционеров, зарегистрированных на последний день отчетного периода – 217
11. Список акционеров, которые на последний день отчетного периода владеют 5 и более% размещенных голосующих акций эмитента.

Полное наименование юридических лиц / фамилия, имя физического лица, регистрационный номер (IDNO)/персональный код физического лица (IDNP)	Количество голосующих акций		Доля в общем количестве голосующих акций эмитента,%
	Привилег.	Простые	
SRL „Brigolex-Construc“ 1007602004822	-	232600	40,61
SRL „Exalta“ 1004600029514	-	95380	16,65

12. Список филиалов и представительств эмитента. Отсутствуют.
13. Информация о реорганизации эмитента и его аффилированных лицах. Не имело места.
14. Информация о регистраторе и аудиторе эмитента.
 - a) Регистратор АО «Grupa Financiară», мун. Кишинэу, ул. Izmail 88/e et. 4, Бондарев В., nr. 575 от 02.02.2009
 - b) Аудитор АО «Bucharest Audit», мун. Кишинэу, ул. Ștefan cel Mare 10, Григорьев А., nr. 10 от 02.02.2009
15. Информация о невыплаченных финансовых обязательствах. Отсутствует.

16. Бухгалтерский баланс эмитента на конец отчетного периода:

Статьи баланса	На конец текущего отчетного периода, лей	На конец предыдущего отчетного периода, лей
Актив		
1. Долгосрочные активы		
1.2 Долгосрочные материальные активы	1757357	1757357
Итого по разделу 1	1757357	1757357
2. Текущие активы		
2.1 Товарно-материальные запасы	66379	66379
2.2 Краткосрочная дебиторская задолженность		178150
2.4 Денежные средства	40	40
Итого по разделу 2	244569	244569
Всего актив	2001926	2001926
Пассив		
3. Собственный капитал		
Уставный капитал	572792	572792
Итого 3.1 Уставный и добавочный капитал	572792	572792
Резервы, установленные законодательством	2499590	2499590
Резервы, предусмотренные уставом		-
Прочие резервы		-
Итого 3.2 Резервы	2499590	2499590
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток) прошлых лет	-1786697	-1786697
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	-	-
Итого 3.3 Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	-1786697	-1786697
Итого по разделу 3	1285685	1285685
4. Долгосрочные обязательства – всего		
4.2 Долгосрочные начисленные обязательства	1191	1191
Итого по разделу 4	1191	1191
5. Краткосрочные обязательства		
5.1 Краткосрочные финансовые обязательства	20803	

S.A. „Tehnovin”

COMUNICAT privind hotărîrile adoptate în cadrul Adunării Generale Ordinare anuale a acționarilor din 25.06.2018

Societatea pe acțiuni „Tehnovin” aduce la cunoștință că la 25.06.2018 a avut loc Adunarea Generală Ordinară anuală a acționarilor S.A. „Tehnovin”, cu prezența acționarilor, la sediul societății din mun. Chișinău, str-la, Studenților 2/4, convocată prin decizia Consiliului Societății. La adunare a participat un acționar, care deține 1 128 227 acțiuni, ceea ce a constituit un cvorum de 100% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot ale Societății.

ÎN CADRUL ADUNĂRII GENERALE CU VOTUL UNANIM AL ACȚIONARILOR PREZENȚI AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

1. A aproba darea de seamă a Consiliului al S.A. «TEHNOVIN» privind rezultatele activității Societății în anul 2017 și direcțiile de bază ale dezvoltării pentru anul 2018.
2. A aproba darea de seamă financiară anuală a Societății pentru anul 2017.
3. A aproba actul de control al organizației de audit „Excontaudit” S.R.L., pentru anul 2017.
4. A aproba darea de seamă a Comisiei de cenzori pentru anul 2017.
5. A desemna organizația de audit „AUDIT-98” S.R.L., în vederea efectuării controlului exercițiului economico-financiar al Societății pentru anul 2018.

Comunicatul a fost întocmit la 27.06.2017.
Responsabil de întocmirea comunicatului:
Gangan Iulia tel. 069 771 188

**УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ
SA “VIITORUL-NOSTRU”!**

Исполнительный орган SA “VIITORUL-NOSTRU” доводит до вашего сведения, что в соответствии с решением Совета общества SA “VIITORUL-NOSTRU” (Протокол №2 от 28 июня 2018 года) очередное очное годовое общее собрание акционеров состоится 04 августа 2018 года по адресу: Бубучь, ул. Господарилор 1A.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Рассмотрение отчета о финансово-хозяйственной деятельности SA “Viitorul-Nostru” за 2017 год.
2. Утверждение отчета Совета Общества за 2017 год.
3. Утверждение отчета Ревизионной комиссии за 2017 год.
4. Распределение прибыли за 2017 год и утверждения нормативов распределения прибыли на 2018 год.
5. Внесение изменений и дополнений в Устав.
6. Выборы Совета Общества и утверждение оплаты их услуг.
7. Выборы ревизионной комиссии.

Начало регистрации – 9.00, окончание регистрации – 9.55. Начало собрания – 10.00.

Список акционеров, имеющих право участвовать в общем собрании акционеров, составлен на 04 июля 2018 года.

Акционеры, желающие ознакомиться с материалами по повестке дня общего собрания акционеров, могут обращаться в административный корпус акционерного общества по адресу: г. Кишинев, ул. Заводская, 11, приемная, начиная с 24 июля 2018 года с 13.00 до 14.00.

Акционерам для участия в общем собрании необходимо иметь при себе удостоверение личности (паспорт), а их представителям – удостоверение личности (паспорт) и доверенность, оформленную в соответствии с законом.

În atenția acționarilor C.A. „Alliance Insurance Group” S.A.

C.A. „Alliance Insurance Group” S.A. aduce la cunoștință că la 26 aprilie 2018, ora 15.00, pe adresa mun. Chișinău, str. Vlaicu Pârcălab, nr. 63, etajul II, a avut loc Adunarea generală anuală ordinară a acționarilor C.A. „Alliance Insurance Group” S.A. La Adunare generală au fost prezenti acționari și reprezentanți ai acestora ce dețin 71,46% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

1. 1. A aproba darea de seamă financiară pentru anul 2017 a CA „Alliance Insurance Group” SA
1. 2. Se ia act de avizul organizației de audit referitor la raportul financiar al Societății pentru anul 2017.
2. A aproba darea de seamă a Consiliului Societății pentru anul 2017.
3. A aproba darea de seamă a Comisiei de Cenzori pentru anul 2017.
4. Se ia act de normative de repartizare a profitului Societății pentru anul 2017 aprobată la Adunarea generală anuală ordină convocată repetat din 21.07.2017.
5. A aproba normativele de repartizare a profitului net înregistrat de C.A. „Alliance Insurance Group” S.A. în anul 2018 și anume profitul obținut de C.A. „Alliance Insurance Group” S.A. în anul 2018 să fie investit în dezvoltarea societății.
6. Se confirmă în calitate de organizație de audit Firma de audit „Ecofin-Audit-Service” SRL și se stabilește cuantumul retribuției în mărime de 24 000 (douăzeci și patru mii) lei, inclusiv TVA.
7. 7.1. A aproba semnarea contractului de împrumut cu compania CA „Moldasig” SA în mărime de până la 16 000 000 lei, în următoarele condiții în condițiile:
 - Împrumutul va fi acordat în tranșe;
 - Împrumutul va fi acordat cu dobândă flotantă în mărime de 6,5% anual;
 - Împrumutul va fi restituit de către Societate în termen de 18 luni;
 - În scopul garantării executării obligațiilor se va institui gajul asupra lotului de pământ situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34 (cod cadastral 0100104.085).
- 7.2. Mijloacele bănești primite de către CA „Alliance Insurance Group” SA în urma contractării contractului de împrumut vor fi îndreptate spre asigurarea activității curente a Societății, onorării obligațiilor contractuale și obligațiilor față de stat.
- 7.3. În cazul apariției altor necesități, executarea acestora va fi aprobată în prealabil de către Consiliul Societății.
- 7.4. Se aprobă semnarea contractului de societate civilă cu SRL „Exfactor” și SRL „Estate Stabil Foundation”, în următoarele condiții:
 - Aportul Societății la societatea civilă va fi exclusiv:
 - a) Lotul de teren cu nr. cadastral 0100104085, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34.
 - b) Construcția cu nr. cadastral 0100104085.01, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34.
 - c) Construcția accesorie cu nr. cadastral 0100104085.02, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34.
 - d) Construcția accesorie cu nr. cadastral 0100104085.03, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34.
 - e) Construcția accesorie cu nr. cadastral 0100104085.04, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34.
8. 8.1. Să confirmă decizia Consiliului Societății de retragere a Licenței nr. 000884 din 16.01.2009 acordată Societății de către Comisia Națională a Pieței Financiare, la solicitarea benevolă a Companiei de Asigurare „Alliance Insurance Group” SA.
- 8.2. Se aprobă noile direcții prioritare de dezvoltare a Societății conform Statutului Societății în redacție nouă.
9. Se aprobă Statutul Societății în redacție nouă, în redacția anexată la procesul-verbal a Adunării generale anuale ordinare a acționarilor din 26.06.2018 și materialele pentru ordinea de zi.
10. A împărtini Comisia de Cenzori în exercițiu, să autentifice semnăturile Președintelui și Secretarului Adunării generale anuale ordinare a acționarilor de pe procesul – verbal al Adunării generale anuale ordinare a acționarilor.

Organul Executiv

**Stimați acționari
“MOLDASIG” S.A.!**

Vă aducem la cunoștință că la data de 20.06.2018 a avut loc Adunarea generală anuală ordină a acționarilor. La Adunarea generală anuală ordină a acționarilor “MOLDASIG” S.A.,

**AU FOST APROBATE
URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:**

1. Se aprobă darea de seamă financiară anuală a societății pentru anul 2017;
2. Se aprobă darea de seamă anuală a Consiliului societății pentru anul 2017;
3. Se aprobă darea de seamă anuală a Comisiei de cenzori pentru anul 2017;
4. A confirmă organizația de audit „ECOFIN-AUDIT-SERVICE” SRL pentru încheierea contractului de audit extern pentru anul de activitate 2018 și a stabili retribuția serviciilor ei în conformitate cu oferta anexată;
5. Nu se aprobă repartizarea profitului anual al societății obținut în anul 2017 și nu se aprobă normativele de repartizare a profitului Societății pentru anul 2018 propuse de Consiliul societății “MOLDASIG” S.A.;
6. Nu se aprobă repartizarea profitului anual al societății obținut în anul 2017 și nu se aprobă normativele de repartizare a profitului Societății pentru anul 2018 propuse de BC „Banca de Economii” S.A.

SA “Vatra & Co”

anunță, că Consiliul Societății a luat hotărârea cu privire la convocarea Adunării generale anuale repetitive cu prezența acționarilor pe data de 25 iulie 2018 la ora 14.00 pe adresa mun. Chișinău, str. Andrei Doga, 35, magazinul „Vatra & Co”. Începutul înregistrării – 13.00 Sfîrșitul înregistrării – 13.45

ORDINEA DE ZI

1. Darea de seamă privind activitatea economico-financiară pentru anul 2017.
2. Darea de seamă a Comisiei de cenzori.
3. Privind distribuirea profitului și acoperirea pierderilor pentru anii precedenți.
4. Alegerea membrilor consiliului SA „Vatra & Co”.

De materialele referitoare la ordinea de zi puteți lua cunoștință pe adresa: mun. Chișinău str. Andrei Doga, 35, în zilele de lucru începând cu 13 iulie 2018 între orele 14.00 -16.00

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală este întocmită de Societatea de regisru „Registru-Garant” SA potrivit situației din 20 aprilie 2018.

Pentru a participa la adunare de avut cu sine documentul de identificare, pentru copii – adeverința de naștere. În caz că nu puteți participa personal la adunare, aveți posibilitate să delegați dreptul Dvs. de participare și de vot unei alte persoane în baza procurii autentificate conform legislației.

“Vatra & Co” S.A.

C.A. „Alliance**Insurance Group” S.A.**

ÎN ATENȚIA PERSOANELOR INTERESATE!

În conformitate cu prevederile art. 83, alin. (24), (25) al Legii nr. 1134-XIII din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni și Regulamentul cu privire la dezvăluirea informației de către emitenți de valori mobiliare aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 7/11 din 12.02.2016:

C.A. „Alliance Insurance Group” S.A. aduce la cunoștință că la 26 aprilie 2018, ora 15.00, pe adresa mun. Chișinău, str. Vlaicu Pârcălab, nr. 63, etajul II, a avut loc Adunarea generală anuală ordină a acționarilor C.A. „Alliance Insurance Group” S.A.

La Adunare generală au fost prezenti acționari și reprezentanți ai acestora ce dețin 71,46% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

În cadrul Adunării generale anuale ordinare a acționarilor din 26 iunie 2018, acționarii au aprobat 2 (doi) tranzacții de proporții, după cum urmează

- 1.1. A fost aprobată semnarea contractului de împrumut cu compania CA „Moldasig” SA în mărime de până la 16 000 000 lei, în următoarele condiții:
 - Împrumutul va fi acordat în tranșe;
 - Împrumutul va fi acordat cu dobândă flotantă în mărime de 6,5% anual;
 - Împrumutul va fi restituit de către Societate în termen de 18 luni;
 - În scopul garantării executării obligațiilor se va institui gajul asupra lotului de pământ situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34 (cod cadastral 0100104.085).
 - 1.2. Mijloacele bănești primite de către CA „Alliance Insurance Group” SA în urma contractării contractului de împrumut vor fi îndreptate spre asigurarea activității curente a Societății, onorării obligațiilor contractuale și obligațiilor față de stat.
 - 1.3. În cazul apariției altor necesități, executarea acestora va fi aprobată în prealabil de către Consiliul Societății.
 - 2.1. A fost aprobată semnarea contractului de societate civilă cu SRL „Exfactor” și SRL „Estate Stabil Foundation”, în următoarele condiții:
 - Aportul Societății la societatea civilă va fi exclusiv:
 - a) Lotul de teren cu nr. cadastral 0100104085, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34.
 - b) Construcția cu nr. cadastral 0100104085.01, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34.
 - c) Construcția accesorie cu nr. cadastral 0100104085.02, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34.
 - d) Construcția accesorie cu nr. cadastral 0100104085.03, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34.
 - e) Construcția accesorie cu nr. cadastral 0100104085.04, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34.
 - 2.2. Societății îi va reveni în schimbul aportului său în societate civilă – 10% din suprafața totală a Imobilului care va fi construit, dar nu mai puțin de 1 500 (una mie cinci sute mii) m² locativi.
 - 2.3. Societatea va putea în orice moment să solicite de la Asociații răscumpărarea cotei sale părți.
- Atenționăm că valoarea terenului cu nr. cadastral 0100104085, situat în mun. Chișinău, str. Mazililor, 34 și a construcțiilor amplasate pe acesta, conform raportului de evaluare întocmit de SRL „Lvenschi & Co” constituie suma în mărime de 18 259 875 (optăzece milioane două sute cincizeci și nouă mii opt sute șaptezeci și cinci) lei.

Organul Executiv

Institutul de Proiectări Tehnologice „IPTEH” S.A.,
 cu sediul în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 65, comunică că la data de 29.06.2018, la sediul Societății, a avut loc ședința Consiliului „IPTEH” S.A., care, cu vot unanim al tuturor membrilor aleși:

1. A aprobat Lista subscritorilor la valorile mobiliare plasate de „IPTEH” S.A. prin emisiunea suplimentară închisă de acțiuni, conform Hotărârii Adunării generale ordinare anuale a acționarilor „IPTEH” S.A. din 29.05.2018.
2. A calificat ca efectuată emisiunea suplimentară închisă de acțiuni, conform Hotărârii Adunării generale ordinare anuale a acționarilor „IPTEH” S.A. din 29.05.2018, prin subscriserea unui număr de 1.749.337 acțiuni, având valoarea totală de 17.493.370 lei, ce constituie 100% din numărul acțiunilor anunțate spre plasare.
3. A aprobat Darea de seamă privind rezultatele emisiunii valorilor mobiliare (rezultatele emisiunii suplimentare închise de acțiuni conform Hotărârii Adunării generale ordinare anuale a acționarilor „IPTEH” S.A. din 29.05.2018).
4. A aprobat modificarea Statutului „IPTEH” S.A. privind capitalul social, astfel, după majorarea, capitalul social al Societății constituie 30.000.000 lei (treizeci milioane) lei împărțit în 3.000.000 (trei milioane) de acțiuni ordinare nominative, fiecare în valoare nominală de 10 (zece) lei, toate de aceeași clasă, cu drept de vot.

Spre atenția acționarilor „TRACOM” SA

Pe data de 25 mai 2018 s-a desfășurat Adunarea Generală anuală ordinată a acționarilor „TRACOM” SA, cu prezența acționarilor, la care

S-AU LUAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. Aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății pentru anul 2017.
2. Luarea de act a dării de seamă financiare a Societății pentru anul 2017.
3. Aprobarea direcțiile prioritare de dezvoltare a „TRACOM” SA.
4. Luarea de act a Raportului auditorului independent cu privire la situațiile financiare ale „TRACOM” SA pentru anul 2017.
5. Aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori pentru anul 2017.
6. Aprobarea repartizării profitului net obținut în anul 2017:
 - 50 la sută – plata dividendelor;
 - 35 la sută – formarea fondului de dezvoltare și modernizare;
 - 5 la sută – acoperirea pierderilor anilor precedenți;
 - 5 la sută – formarea fondului de consum;
 - 5 la sută – formarea capitalului de rezervă.

Aprobare normativelor de repartizare a profitului Societății pentru anul 2018:

- 50 la sută – plata dividendelor;
- 40 la sută – formarea fondului de dezvoltare și modernizare;
- 5 la sută – formarea capitalului de rezervă;
- 5 la sută – alte scopuri.

 7. Confirmarea Societății de audit „AUDIT CONCRET” SA și stabilirea quantumului retribuției serviciilor ei în mărime de 25 mii lei, inclusiv TVA.

8. Aprobarea Regulamentului privind activitatea Consiliului „TRACOM” SA în redacție nouă.

Semnăturile președintelui adunării și secretarului, precum și semnăturile comisiei de înregistrare a voturilor din lista acționarilor, care au fost prezente la Adunarea generală a acționarilor „TRACOM” SA, au fost autentificate de Comisia de cenzori în exercițiu.

Notă: Plata dividendelor (1,82 lei per acțiune) va fi efectuată după 15 iulie 2018, în incinta „TRACOM” SA, contabilitatea. Acționar urmează să prezinte copia buletinelor de identitate.

Persoana și telefonul de contact:
 dna Ludmila Vicolov; 022 301 806.

“Banca de Economii” S.A.

în proces de lichidare

va organiza pe data de 26 iulie 2018, ora 11.00, pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna 115, sala de ședințe licitația „cu stigare”, privind comercializarea cotei părți deținută de bancă în capitalul social al companiei ÎM „Biroul de credit” SRL, mărimea cotei 8.93% din capitalul social, prețul inițial de expunere a cotei constituie 1 886 554,00 lei.

PENTRU A PARTICIPA LA LICITAȚIE PARTICIPANȚII TREBUIE:

1. Să achite la contul „Bancă de Economii” S.A., în proces de lichidare (c/f 1003600002549), MD24NB000000000035260601, BIC NB-MDMD2X, separat: acontul în mărime de 10% din valoarea de expunere a lotului pentru care se va solicita participarea la licitație și separate – 50 de lei taxa de participare (se indică denumirea lotului licitat și data petrecerii licitației);
2. Să prezinte cu o zi înainte de licitație, pe adresa: mun. Chișinău, str. Columna 115, anticamera:
 - cererea de participare la licitație (care se întocmește la bancă conform modelului);
 - documentul de plată care confirmă depunerea acontului/aconturilor și taxei de participare la licitație, la conturile sus-indicate;
 - copile actelor care certifică identitatea (buletinul de identitate; certificatul de înregistrare și extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice; actul de identitate al reprezentantului);
 - documentele care confirmă împuternicirile reprezentantului de a participa la licitație din numele și pe contul persoanei fizice/juridice, de a licita pentru lotul expus la licitație, de a semna procesele-verbale ale licitației, contractele de vînzare-cumpărare, actele de predare-primire, și anume: procura autenticată notarial; hotărîrea organului de decizie a persoanei juridice, autenticată notarial, privind participarea companiei la licitația respectivă, cu indicația persoanei ce o va reprezenta, datele de identificare și împuternicirile acestora.

3. Potențialul cumpărător a cotei părți în capitalul social „Biroul de Credit” SRL trebuie să corespundă cerintelor stipulate în actele normative care reglementează activitatea birourilor istoriilor de credit, stipulate în Legea nr. 122-XVI din 29.05.2008 privind birourile istoriilor de credit și Cap. II din Regulamentul privind licențierea activității birourilor de credit nr. 7/4 din 20/02/2009.

Informații suplimentare despre comercializare pot fi obținute la tel.: 022218026; 022218027 sau pe site-ul băncii www.bem.md.

Aviz Avicola „CIMGALLUS” SA

Conform prevederilor art. 125, 126 alin (4) al Legii nr. 171 din 11.07.2012

I. Descriere: Avicola „CIMGALLUS” SA c/f 1004605002183 un emitent, ale cărui valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe OPR. Înregistrat la C. I. S. 24.10.1995

Sediul emitentului: MD-4101 Republica Moldova, or. Cimișlia, str. Ștefan cel Mare, 1 Codul ISIN al valorilor mobiliare: MD14CIMI1001.

II. Identificarea deținătorului de valori mobiliare: pers. fizică – Crețu Svetlana

III. Date despre tranzacție: Data tranzacției – 29.06.2018. Acțiuni deținute până la tranzacție – 6 583 un. (14,044%). Numărul, cota valorilor mobiliare procurate în cadrul tranzacției – 4 680 un. (9,984%). După tranzacție 11 263 un. (24,028%). Valori mobiliare deținute după tranzacție în comun cu persoanele ce activează în mod concertat 42 199 un. (90,026%).

Director executiv al
 SA Avicola „Cimgallus” Coadă Oleg

SOCIETATEA PE ACTIUNI

“RZ-TRANSCOM”

În baza deciziei Consiliului Societății anunțam convocarea adunării acționarilor extraordinara la data de 16.07.2018, ora 10-00 în localul SA “RZ-TRANS-COM”, or. Rezina 27 august, 64a.

ORDINEA DE ZI:

1. Înceierea contractului privind primirea creditului bancar de la B.C. „Moldova-Agro-inbank” SA.
2. Cu privire la transmiterea în gaj Bancoi a constructiei de transport și comunicatii intru asigurarea rambursarii creditului.

К сведению акционеров

АО «Друмурь-Комрат»

22 июня 2018 года состоялось очередное годовое общее собрание акционеров повторного созыва АО «Друмурь-Комрат», которое

ПРИНЯЛО СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

1. Утверждены отчеты Совета общества и исполнительного органа о результатах деятельности за 2017 год;
2. Утвержден отчет ревизионной комиссии за 2017 год;
3. Утверждено распределение прибыли за 2017 год и нормативы распределения прибыли на 2018 г;
4. Утверждена аудиторская компания и определен размер оплаты ее услуг;
5. Избран исполнительный директор общества;
6. Подписи секретаря и председателя Собрания заверены членами ревизионной комиссии.

Решения очередного годового общего собрания акционеров АО «Друмурь-Комрат» повторного созыва, утверждены большинством голосов с соответствием с действующим законодательством.

ÎN ATENȚIA ACȚIONARILOR C.A. „ASTERRA GRUP” S.A.

Organul executiv C.A. „ASTERRA GRUP” S.A. în persoana directorului general A. Bantaș, acționând în baza Statutului, prin prezența, convoacă adunarea generală anuală a acționarilor C.A. „ASTERRA GRUP” S.A. cu prezență, care va avea loc pe data de 06 august 2018, ora 9.30, RM, mun. Chișinău, str. București, 81.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII GENERALE ANUALE VA FI URMĂTOAREA:

1. Cu privire la examinarea și aprobarea dării de seamă a organului executiv și a raportului financiar pentru 2017.
2. Cu privire la aprobarea dării de seamă anuale a comisiei de cenzori.
3. Cu privire la raportul companiei de audit privind activitatea societății.
4. Cu privire la aprobarea distribuirii profitului (acoperirea pierderilor) pentru anul 2017 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului societății pentru anul 2018.
5. Cu privire la confirmarea organizației de audit și stabilirea quantumului retribuției serviciilor.
6. Cu privire la autentificarea semnaturilor pe procesul-verbal al adunării generale anuale.

Lista acționarilor cu dreptul de a participa la adunarea generală anuală întocmită la data de 03 iulie 2018.

Cu materialele chestiunilor incluse în ordinea de zi a adunării, acționarii pot lua cunoștință începând cu 20 iulie 2018 pe adresa petrecerii adunării între orele 10.00-17.00 cu excepția zilelor de odihnă.

Înregistrarea acționarilor va avea loc începând cu orele 9.00 – 9.25 în baza buletinelor de identitate, iar pentru reprezentanții acționarilor la fel și în baza procurii perfectate în modul stabilit.

Prin prezenta, SA “Colass”,

Vă aduce la cunoștință, că la data de 01.06.2018 a avut loc adunarea generală ordinară anuală a acționarilor pe adresa: mun. Chișinău, str. Uzinelor, 8 în incinta blocului administrativ SA “Colass”. La adunare a fost prezent 1 acționar, posesor a 1 054 399 acțiuni cu drept de vot, ceea ce constituie 91,15% din numărul total de acțiuni.

LA ADUNARE AU FOST APROBATE URMĂTOARELE DECIZII:

1. A fost examinată și aprobată darea de seamă financiară a societății pentru anul 2017;
2. A fost aprobată darea de seamă despre rezultatele activității Consiliului Societății pentru anul 2017 și direcțiile principale de activitate a societății pentru anul 2018;
3. A fost aprobată darea de seamă despre rezultatele activității Comisiei de Cenzori pentru anul 2017;
4. A fost aprobată repartizarea profitului (pierderilor) pentru anul 2017 și aprobate normativele de repartizare a profitului Societății pentru anul 2018: Acoperirea pierderilor anilor precedenți – 100%.
5. Au fost aleși în funcție membrii Consiliului societății: Căldărău Ilie, Moisei Petru, Casapu Simion, Luncari Alexandru și Talmaci Nina, fără remunerare. Rezerva Consiliului nu a fost aleasă.
6. Au fost aprobate unele împuterniciri.

SA „Incomlac”

La data de 29 iunie 2018 s-a petrecut adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „Incomlac” la care

S-A APROBAT URMĂTOARELE HOTĂRÂRI:

1. S-a aprobat contractarea creditelor de către societate.
 2. S-a aprobat transmiterea în gaj/ipotecă a bunurilor societății.
 3. S-a împuternicit administratorul societății sau în lipsa administratorului un membru al consiliului cu dreptul de a semna contractele de credit, gaj/ipotecă, fidejusiune, mandat și alte contracte și documente legate de valorificarea creditelor constituirea garanților.
 4. S-a aprobat constituirea fidejusiunii societății către persoanele terțe.
 5. S-a aprobat solicitarea de la persoanele terțe al acordului privind gajarea bunurilor acestora și constituirea fidejusiunilor intru asigurarea executării obligațiunilor viitoare ale societății.
 6. S-au autentificat semnăturile Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale de către comisia de cenzori.
- Hotărârile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.

SA “GRETRAF”

Anunță convocarea Adunării generale anuale cu prezența acționarilor la 04.08.2017 pe adresa: r. Ocnița, or. Otaci, str. Voitovici 21A. Începutul înregistrării la ora 10.00. Începutul Adunării – ora 11.15.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă economico-financiară a întreprinderii pentru anul 2017.
2. Darea de seamă a Comisiei de Cenzori a societății pentru anul 2017.
3. Schimbarea conducătorului organului executiv al societății.

Lista acționarilor cu dreptul de participare la Adunare a fost întocmită la data de 27/06/2017. Acționarii pot face cunoștință cu materialele ordinii de zi a Adunării începând cu 20/07/2017 în sediul societății pe adresa: r. Ocnița, or. Otaci, str. Voitovici 21A de la orele 10.00 pînă la 16.00, în zilele de lucru.

Pentru participarea la Adunare acționari vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor și procura autentificată conform legislației.

BC „Moldova-Agroindbank” SA

anunță organizarea licitația privind achiziția soluției automatizate complexe de protejare a informației și sistemelor informative împotriva accesului neautorizat, dezvăluirii, intreruperii, modificării sau distrugerii informației

Data limită de depunere a ofertei este 13 iulie 2018, inclusiv, orele 17:00.

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la telefonul 022 444 078, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”.

Adresa organizatorului: mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9, bir. 506.

BC „Moldova-Agroindbank” SA

anunță organizarea concursului privind achiziția serviciilor de audit în alte scopuri, prevăzut la pct. 22 subpct. 3) din Regulamentul Băncii Naționale a Moldovei nr. 118 din 24.05.2018 cu privire la auditul extern (domeniul prevenirii spălării banilor).

Data limită de depunere a ofertei este 16 iulie 2018, inclusiv, orele 17:00.

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la telefonul 022 444 078, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”.

Adresa organizatorului: mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9, bir. 506.

STIMAȚI ACȚIONARI!
S.A. “VINAR GLIA”

Consiliul Societății S.A. “VINAR GLIA” aduce la cunoștință acționarilor convocarea Adunării generale anuale al acționarilor pentru data de 02.08.2018 pe adresa: sat. Fetița, r-l Cimișlia.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă a Consiliului societății pe anul 2017.
2. Aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori pe anul 2017.
3. Aprobarea dării de seamă a activității financiare pe anul 2017.
4. Aprobarea reorganizării. “VINAR GLIA” S.A. prin dezmembrare (separare) cu transmiterea unei părți din patrimoniu unei societăți cu răspundere limitată noi create în rezultatul reorganizării.
5. Aprobarea documentelor cu privire la reorganizarea societății:
 - proiectul dezmembrării;
 - rezultatele evaluării patrimoniului;
 - bilanțul de repartiție;
 - actul de transmitere a patrimoniului ce se separă;
 - actul de constituire a societății cu răspundere limitată noi create;
 - administratorul societății noi.
6. Aprobarea reducerii capitalului social.
7. Aprobarea modificărilor și completărilor în Statutul S.A. “VINAR GLIA”
8. Autentificarea semnăturilor Președintelui și Secretarului adunării.

Începutul înregistrării acționarilor – 10.00.

Începutul adunării – 11.00

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi perfectată conform situației din 25.06.2018

Acționarii pot să se familiarizeze cu materialele ordinei de zi a adunării începând cu 23.07.2017 în sediul societății pe acțiuni pe adresa: sat. Fetița, r-l Cimișlia, de la ora 9.00 pînă la ora 15.00, excepție în zilele de odihnă.

Participanții la adunare vor prezenta buletinul de identitate (pașaport) sau alte documente ce autentifică persoana.

Reprezentanții vor mai prezenta procură autentificată conform legislației în vigoare.

Relații la telefonul 0-24145100
Consiliul Societății “VINAR GLIA” S.A.

Spre atenția acționarilor**S.A. „Restauratorul”**

Vă aducem la cunoștință că să 29.06.2018 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor, la care au participat acționarii ce dețin 59,79% din acțiunile cu drept de vot ale societății.

CU VOT UNANIM AU FOST LUATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI REFERITOR LA ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. S-a aprobat decizia privind încheierea tranzacțiilor de proporții cu privire la înstrăinarea activelor ce aparțin societății.
2. S-a imputernicit Lichidatorul societății d-na Garabadj Tamara pentru semnarea și prezentarea documentelor în organele respective referitor la efectuarea tranzacțiilor de proporții ce țin de înstrăinarea patriomonului la lichidarea societății.
3. Semnăturile președintelui și secretarului adunării, pe procesul-verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor să fie autentificate de către comisia de cenzori a societății în exercițiu.

Lichidatorul societății
Relații la telefon: 022-522-148

S.A. „Librăria Centrală Anenii Noi”**COMUNICAT INFORMATIV**

S.A. „Librăria Centrală Anenii Noi” anunță că, în 29.05.2018, Adunarea generală ordinată anuală a acționarilor a adoptat decizia privind încheierea de către Societate a contractelor de vînzare a imobilelor (construcții și terenurile aferente lor) care nu sunt folosite pentru desfășurarea activității sale, la prețurile nu mai mici decât cele indicate în evaluarea cadastrală.

Administratorul

S.A. „Librăria Centrală Anenii Noi”
Informații la numărul de telefon (022)433263

Întreprinderea Mixtă Compania Internațională de Asigurări “TRANSELIT” S.A.

Vă aduce la cunoștință despre rectificări în Raportul Anual al Companiei publicat în ziarul Capital Market Nr. 17 (741) din 02 mai 2018, pagina 42:

1. La Capitolul II. Situații finaciare anuale, în tabelul de la pct. a) Bilanțul emitentului pentru perioada de gestiune, se modifică denumirea coloanei nr. 2 în următoarea redacție: “2017” și coloanei nr. 3 în următoarea redacție: “2016”;
2. La Capitolul II. Situații finaciare anuale, în tabelul de la pct. c) Informații suplimentare privind profitul emitentului și utilizarea acestuia, se modifică denumirea coloanei nr. 2 în următoarea redacție: “2017”, iar coloana nr. 3 în “2016”.

SA Firma de construcție a drumurilor „Edilitate”

Vă aduce la cunoștință, că Consiliul Societății a luat hotărârea cu privire la convocarea Adunării generale ordinare repetată pentru anul 2017 cu aceeași ordine de zi pe data de 10 august 2018 la ora 11.00 în incinta sălii de festivități a „Edilitate” S.A. pe adresa mun.

Chișinău, str. Mihai Eminescu, 49.

Începutul înregistrării – 10.00.

Sfîrșitul înregistrării – 11.00

De materialele referitoare la ordinea de zi a Adunării Generale se poate lua cunoștință pe adresa: mun. Chișinău, str. Mihai Eminescu, 49, biroul economistului-șef, începând cu 25 iulie 2018 între orele 14.00-16.00 în zilele de lucru.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea generală a fost întocmită de către registratorul independent „Registru-Garant” S.A. potrivit situației din 19 martie 2018.

S.A. «APROTEH CEREALE»

извещает акционеров о созыве внеочередного годового общего собрания акционеров в очной форме 20 июля 2018 года в 11:00 часов по адресу: Ново-Аненский район, село Новые Мерены в административном здании АО «APEX». Начало регистрации акционеров в 10:30 ч.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет Совета общества и рассмотрение финансового отчета за 2017 год.
2. Утверждение отчета ревизионной комиссии.
3. О покрытии убытков за 2018 год и утверждение нормативов от прибыли на 2019 год.
4. О внесении изменений и дополнений в Устав Общества.
5. Об утверждении ранее принятых решений Советом Общества.
6. О заключении крупной сделки.

Список акционеров с правом участия в собрании составлен по состоянию на 4.07.2018 года. Акционеры могут ознакомиться с материалами к повестке дня общего собрания в административном корпусе А.О. "APEX" с 10:00 до 14:00 часов в рабочие дни начиная с 10.07.2018 года.

Для участия в собрании акционеры должны предъявить документы, удостоверяющие личность, а их представители – доверенность, заверенную в соответствии с действующим законодательством.

Совет Общества**Consiliul SA “Consator”**

anunță că, adunarea generală a acționarilor a hotărât de a plăti dividende în mărime de 24 bani pentru o acțiune începând cu 10.07.2018

SA “Zorile la Vasile”

La adunarea generală extraordinară a acționarilor SA “Zorile la Vasile” din data de 28.06.2018

AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTARIRI:

1. A fost ales în calitate de președinte al adunării d-nul Guranda Serghei.
2. A fost imputernicit secretarul adunării de numerarea voturilor d-na Dobus Dina.
3. A fost aprobată ordinea de zi.
4. A fost acceptata ca intru asigurarea rambursării garanților bancare conform Contractului de garanție bancară și credit în suma de 3 000 000 MDL pe un termen de 12 luni și Conform Contractului de garanție bancară și credit în suma de 6 000 000 MDL pe un termen de 6 luni, achitării dobintii, comisiunelor și altor plati aferente conform contractelor de garanție bancară și credit ce urmează fie încheiate între SC “Centaur” SRL și FinComBank SA, instituirea de către SA “Zorile la Vasile” în favoarea FinComBank SA a următoarelor garanții:
 - a) Ipoteca asupra terenului pentru construcții cu nr. Cadastral 0300103.365, amplasat în m. Balti, str. Locomotivelor, 3/A, cu suprafață de 0,0473 ha, ce aparține cu drept de proprietate SA Zorile la Vasile în baza contractului de vînzare/cumpărare nr. 4184 din 28.10.1999;
 - b) Ipoteca asupra construcției comerciale cu nr. cadastral 0300103.365.01, amplasate în m. Balti, str. Locomotivelor, 3/A, cu suprafață de 423,1 m. p., ce aparține cu drept de proprietate SA Zorile la Vasile în baza actului de primire în exploatare a obiectului nr. 2 din 03.02.2006, adeverinței de privatizare nr. 7103 din 11.02.2004, actului statutului nr. din 20.06.2005; Valoarea de ipoteca a bunului ipotecat constituie 1 794 000MDL.
5. A fost imputernicit administratorul societății pe dl Guranda Serghei c/p 0971505049846 cu dreptul de a semna cu „FinComBank” S.A. contractele de ipoteca, alte contracte și oricare alte documente ce tin de instituirea garanților.

Исполнительная дирекция**S.A. «Libertatea»**

сообщает, что 6 августа 2018 года состоится годовое собрание акционеров в очной форме по адресу mun. Chisinau str. Madan G 11, ap. 1a

ПОВЕСТКА ДНЯ

1. Отчет директора о результатах работы и финансово-экономические показатели общества по итогам 2017 года.
2. Отчет ревизора за 2017 год.
3. Распределение прибыли по итогам 2017 года и утверждение нормативов.
4. Распределение прибыли на 2018 год.

Начало собрания – 10 часов

Регистрация акционеров 9.30-10.00 часов.

С материалами к повестке дня общего собрания можно ознакомиться за 10 дней до собрания в рабочие дни с 10.00 до 11.00 по адресу mun. Chisinau str Madan G 11ap1a

Список акционеров, имеющих право на участие в общем собрании, составлен Registrul SA по состоянию на 02.07.2018 года.

Акционерам или их представителям, прибывшим на собрание, необходимо иметь при себе удостоверение личности и доверенность (для представителей) на участие в общем собрании, заверенную в соответствии с законодательством Р.М.

Тел. для спрашок – 069103460.

Тел Registrul Ind SA – 022 22-49-63,
022 21-23-53

Compania “INTACT ASIGURĂRI GENERALE” S.A.

ADUNAREA GENERALĂ EXTRĂORDINARĂ A ACTIONARILOR COMPANIEI “INTACT ASIGURĂRI GENERALE” S.A. din 26.06.2018

A HOTĂRÂT:

1. A aproba Statutul Companiei “Intact Asigurări Generale” S.A. în redacție nouă.
2. A schimba adresa juridică a Companiei “Intact Asigurări Generale” S.A. de pe mun. Chișinău, str. V. Alecsandri 89/1, MD-2012, la adresa nouă – mun. Chișinău, str. Albișoara 21/3, MD – 2005.

Акционерное общество «ESTATE GROUP»

сообщает, что повторно состоявшее годовое общее собрание акционеров Общества, состоявшееся 26 июня 2018 года, приняло решение о выплате дивидендов из чистой прибыли, полученной Обществом в 2017 году, в размере 0,03 лея на одну простую именную акцию, размещенную Обществом.

Дата, на которую составлен список акционеров, имеющих право на получение дивидендов – 26 июня 2018 года; начало выплаты – не позднее 03 сентября 2018 года, окончание выплаты – по истечении трех лет со дня начала выплаты дивидендов.

Выплата дивидендов осуществляется в денежной форме, в соответствии с данными о порядке получения и распределения дивидендов, содержащихся в лицевом счете акционера Общества, открыттом в реестре владельцев ценных бумаг Общества, а именно:

- юридическим лицам – перечислением денежных средств на банковский счет указанный в лицевом счете акционера Общества;
- физическим лицам – выплата наличными денежными средствами по юридическому адресу Общества либо перечислением денежных средств на банковский счет указанный в лицевом счете акционера Общества;
- другими законными способами в соответствии с данными о порядке получения и распределения дивидендов, содержащимися в лицевом счете акционера Общества.

AVICOLA "CIMGALLUS" S.A.

AVIZ PRIVIND REZULTATELE OFERTEI DE PRELUARE A ACTIUNILOR EMISE DE AVICOLA "CIMGALLUS" S.A.

Data notificării 03.07.2018**Tipul ofertei de preluare:** benevolă**Perioada de derulare a ofertei de preluare**

15 (cincisprezece) zile calendaristice, cuprinse între 13.06.2018 și 27.06.2018.

Nr. și data hotăririi CNPF privind aprobarea prospectului ofertei de preluare-nr. 25/8 din 05.06.18**Datele de identificare a Ofertantului (și persoanelor cu care acționează în mod concertat)****Ofertant multiplu:**

Crețu Svetlana cu adresa str. București, 10, ap. 2, mun. Chișinău, Republica Moldova;
 Cvindt Tatiana cu adresa str. Chișinău, 2, ap. 33, s. Floreni, rl. Anenii Noi, Republica Moldova;
 "INTERVETCOM" S.R.L., cu sediul MD-2001, str. București, 10, ap. (of.) 2, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Datele de contact ale Ofertantului sunt: 069322778

Ofertantul nu are cunoștință de existența persoanelor care să acționeze în mod concertat cu Ofertant sau Emitentul în ceea ce privește Oferta. mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 69;

Datele de identificare a Emitentului

Societatea pe Acțiuni Avicola "CIMGALLUS", cu sediul: MD-4101, str. Ștefan cel Mare, 1, or. Cimișlia, Republica Moldova, nr. IDNO/cod fiscal 1004605002183 din 24.10.1995,

Numărul și procentul de valori mobiliare deținute anterior de ofertant și de către persoanele cu care acționează în mod concertat

Ofertantul multiplu deținea 37 519 acțiuni, 80,04 la sută.

Ofertantul acționează în mod concertat cu persoanele care participă cu el în componența Ofertantului multiplu.

Datele de identificare a Intermediarului Ofertei

CB "PROAJIOC" S.A., IDNO: 1002600048696, sediul în: MD-2062, bd. Dacia, 53/4, of. 5, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Locul de derulare a ofertei de preluare (piata reglementată)

Oferta a fost desfășurată la data de 29.06.2018 cu folosirea exclusivă a sistemului pieței reglementate administrat de către Bursa de Valori a Moldovei S.A.

Numărul de valori mobiliare care au făcut obiectul ofertei și procentul reprezentat de acestea
9 355 acțiuni, cod ISIN MD14CIMI1001, reprezentând 19,96 la sută din totalul acțiunilor de clasa respectivă aflate în circulație.**Prețul valorilor mobiliare în cadrul ofertei -38,00 lei per acțiune****Numărul și procentul valorilor mobiliare propuse spre vînzare și efectiv achiziționate**

Propuse spre vînzare: 4 680 acțiuni, reprezentând 9,98 la sută din totalul acțiunilor de clasa respectivă aflate în circulație.

Achiziționare efectiv: 4 680 acțiuni, reprezentând 9,98 la sută din totalul acțiunilor de clasa respectivă aflate în circulație.

Suma totală plătită pentru valorile mobiliare achiziționate -177 840,00 lei**Deținerea de valori mobiliare ale Ofertantului (și de către persoanele cu care acționează în mod concertat) după derularea ofertei de preluare**

Ofertantul multiplu deține 42 199 acțiuni, 90,03 la sută din totalul acțiunilor emise de Emitent.

Ofertantul acționează în mod concertat cu persoanele care participă cu el în componența Ofertantului multiplu.

Derularea procedurii de achiziționare obligatorie în condițiile art. 31 alin. 3) Legea 171)**Ofertantul declară:**

1. Alți deținători de valori mobiliare de aceeași clasă sănătății în drept să adreseze ofertantului cerere de achiziționare obligatorie în termen de cel mult 3 luni de la expirarea duratei ofertei de preluare efectuate de Ofertant. La expirarea termenului de 3 luni, deținătorii de valori mobiliare pierd dreptul de a cere achiziționarea obligatorie pînă la derularea unei noi oferte de preluare de către ofertant sau după desfășurarea adunării generale anuale a acționarilor.
2. Perioada de înaintare a cererilor: 04.07.2018 – 06.08.2018
3. Prețul de achiziționare obligatorie: 38,00 lei, per acțiune
4. Locul de recepționare a cererilor: la sediul Emitentului respectiv la adresa str. Ștefan cel Mare, 1, or. Cimișlia, Republica Moldova, cod postal MD-4101, număr de telefon/fax (0241)2 33 63 în zile de lucru între orele 10.00 – 16.00.
5. Modul și termenul de plată: Ofertantul efectuează plătile pentru achiziționarea valorilor mobiliare în termen de cel mult 2 săptămâni de la data depunerii de către deținătorul de valori mobiliare a cererii de achiziționare obligatorie.

Reprezentant al Ofertantului multiplu:

Crețu Svetlana

Stimate acționar
"ICM-2 Fălești" SA

Consiliul coordonator a "ICM-2 Fălești" SA anunță convocarea AGA în data de 02 august 2018 la adresa or. Fălești str. Chișinăului 2,

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Raportul organelor de conducere a societății cu privire la rezultatele activității pe anul 2017 și perspectivele de activitate pentru anul 2018
2. Examinarea și aprobarea dării de seamă economico-financiară pe anul 2017.
3. Cu privire la repartizarea profitului net al societății sau acoperirea pierderilor anului 2017 aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2018.

Cu materialele pentru AGA acționarii pot lua cunoștință în fiecare zi de miercuri și joi între orele 9.00 și 12.00 la sediul întreprinderii începînd cu 19 iulie 2018

Înregistrare acționarilor va începe la orele 10.00, începutul AGA la orele 11.00.

SA "CMMCD nr. 6"

Convoacă adunarea generală și anuală cu prezența acționarilor la 28.07.2018 pe adresa o. Causeni în sediul societății Gara Causeni

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul de activitate a întreprinderii pentru anul 2017
2. Alegerea organului executiv al Societății
3. Alegerea comisiei de cenzori
4. Comercializarea mijloacelor fixe și instruirea unor active imobiliare

Inregistrarea acționarilor 9.30-10.00
Incepîntul adunării 10.00

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi perfectată conform situației la 28.07.2018. Acționarii vor avea asupra lor buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor o procura perfectată conform legislației în vigoare.

Cu materialele de pe ordinea de zi acționarii pot lua cunoștință începînd cu 02.07.2018 în sediul Societății între orele 9.00-14.00, sămbăta-duminică –zile de odihnă.

Adresa juridicală a Societății: Gara Causeni

AVICOLA "CIMGALLUS" S.A.

ANUNȚ PRIVIND RETRAGAREA OBLIGATORIE A ACȚIONARILOR AVICOLA "CIMGALLUS" SA

în conformitate cu art. 30 din Legea privind piata de capital nr. 171 din 11.07.2012 (în continuare "Legea nr. 171").

Valorile mobiliare ce fac obiectul cererii de retragere obligatorie.

Acțiunile ordinare nominative de clasa I. COD ISIN: MD14CIMI1001, emise în formă dematerializată de către Avicola "CIMGALLUS" S.A., fiecare acțiune având valoarea nominală de 37,00 lei reprezentă obiectul cererii de retragere obligatorie. Procedura de retragere obligatorie a acționarilor Avicola "CIMGALLUS" S.A. vizează un număr de 4 675 acțiuni, reprezentând 9,97 la sută din totalul acțiunilor emise de Emitent.

Emitentul ale cărui valori mobiliare fac obiectul cererii de retragere obligatorie.

Emitentul este Societatea pe Acțiuni Avicola "CIMGALLUS", cu sediul: MD-4101, str. Ștefan cel Mare, 1, or. Cimișlia, Republica Moldova, nr. IDNO/cod fiscal 1004605002183 din 24.10.1995, care are ca domeniu de activitate: Producerea ouălor; Creșterea păsărilor; Comerțul cu ridicata al produselor agricole brute și animalelor vii.

Avicola "CIMGALLUS" S.A. are plasate 46 874 acțiuni ordinare nominative de clasa I, cod ISIN MD14CIMI1001, cu valoarea nominativă de 37,00 lei fiecare, emise în formă dematerializată și un capital social în mărime de 1 734 338,00 lei.

Datele de contact ale Emitentului sunt: telefon: (0241)2 33 63

Inițiatorul procedurii de retragere obligatorie (în continuare "Ofertant"), numărul de acțiuni emise de Emitent care sunt deținute de Ofertant și persoanele care acționează în mod concertat cu Ofertant.

Ofertant este Ofertant multiplu:

Crețu Svetlana cu adresa str. București, 10, ap. 2, mun. Chișinău, Republica Moldova;
 Cvindt Tatiana cu adresa str. Chișinău, 2, ap. 33, s. Floreni, rl. Anenii Noi, Republica Moldova;
 "INTERVETCOM" S.R.L., cu sediul MD-2001, str. București, 10, ap. (of.) 2, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Datele de contact ale Ofertantului sunt: 069322778

Ofertant multiplu deține 42 199 acțiuni ordinare nominative de clasa I, cod ISIN MD14CIMI1001, cu valoarea nominativă de 37,00 lei fiecare, emise de Avicola "CIMGALLUS", reprezentând 90,03% din totalul acțiunilor emise de Emitent.

Ofertantul nu are cunoștință de existența persoanelor care să acționeze în mod concertat cu Ofertant sau Emitentul în ceea ce privește Oferta. ertat cu

Prin prezentul anunț Ofertantul adresează o cerere de răscumpărare obligatorie a acțiunilor emise de Emitent deținute de alți acționari ai Emitentului.

Ofertantul multiplu a derulat în perioada 13.06.2018 – 27.06.2018 o ofertă publică de preluare benevolă a acțiunilor emise de Emitent. Oferta a fost aprobată de Comisia Națională a Pieței Financiare prin Decizia nr. Nr 25/8 din data de 05.06.2018.

În conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 171, Ofertantul este în drept să adreseze o cerere de retragere obligatorie în termen de cel mult 3 luni de la expirarea duratei ofertei de preluare și ceilalți acționari sunt obligați la solicitarea Ofertantului să vândă acțiunile deținute la un preț echitabil.

Acționarii care nu doresc să își înstrâneze acțiunile sunt în drept să comunice ofertantului în scris despre aceasta pînă la expirarea termenului cererii de retragere obligatorie.

Prețul care urmează și plătit, metoda utilizată la determinarea prețului.

Prețul ce urmează și plătit de acționarilor este de 38,00 lei per acțiune și este egal cu prețul oferit acționarilor în cadrul Ofertei de preluare benevolă derulată în perioada 13.06.2018–27.06.2018, care la rândul său a fost stabilit în conformitate cu prevederile art. 23, alin. (1) din Legea 171, și reprezintă prețul mediu ponderat de tranzacționare a acțiunilor Emitentului pe piață reglementată aferent ultimelor 6 luni anterioare Ofertei.

Locul și modul în care deținătorii de valori mobiliare se vor adresa Ofertantului în vederea înstrâinării acțiunilor mobiliare.

Acționarii existenți sunt obligați să-și vândă acțiunile deținute către Ofertant, care își exercită dreptul prevăzut la art. 30 al Legii nr. 171 și urmează să comunice în scris Ofertantului:

1. datele de identificare și de contact;
2. declarația privind acceptul ca Ofertantul să achiziționeze toate acțiunile deținute, confirmate prin extrasul din registrul acționarilor Emitentului (Extrasul din registrul acționarilor Emitentului poate fi obținut la sediul Societății de Registrul Compania "DEPOZITARUL CENTRAL" SA, respectiv la adresa str. Vasile Alecsandri, 143, mun. Chișinău, tel. (022)809 – 800);
3. modalitatea aleasă pentru realizarea plății acțiunilor ce le dețin, inclusiv personal, prin mandat poștal cu confirmare de primire sau transfer bancar, în termen maximum de 4 săptămâni din data publicării prezentului anunț.

Cererea de plată va fi însoțită de o copie de pe actul de identitate și, în cazul în care s-a optat pentru plată prin transfer bancar, și de o copie de pe extrasul de cont bancar semnat și stampilat de banca emitentă.

Dacă pe parcursul duratei cererii de retragere obligatorie, acționarul nu va înainta Ofertantului declarația specificată mai sus sau, după caz, un refuz motivat, se consideră că acționarul a acceptat tacit cererea Ofertantului.

Acționarii se vor adresa Ofertantului în vederea înstrâinării acțiunilor la sediul Emitentului amplasat pe adresa, str. Ștefan cel Mare, 1, or. Cimișlia, Republica Moldova, cod postal MD-4101, număr de telefon (0241)2 33 63, pe durata cererii de retragere obligatorie, în zile de lucru între orele 10.00-16.00.

Confirmarea existentei mijloacelor de plată necesare pentru achiziționarea valorilor mobiliare care constituie obiectul cererii, modalitățile de achitare a acestora către deținătorii de valori mobiliare.

Ofertantul va utiliza fonduri proprii pentru achiziția acțiunilor care constituie obiectul cererii de retragere obligatorie și garantează achitarea acestora prin constituirea unui cont de depozit la vedere în care este depusa suma în lei ce reprezintă contravaloarea acțiunilor.

Ofertantul va plăti contravaloarea acțiunilor prin modalitatea aleasă și comunicată de acționar.

În cazul când o asemenea comunicare nu este făcută către Ofertant, acesta efectuează plată acțiunilor prin mandat poștal cu confirmare de primire la adresa acționarului, așa cum este aceasta menționată în registrul acționarilor Emitentului.

În situația în care sumele plătite acționarilor sunt returnate Ofertantului, acesta le depune între conturile bancare Cont 28098893 IBAN MD57EN000000028098893845/MDL (pentru persoane fizice) și Cont 28099894 IBAN MD70EN000000028099894845/MDL (pentru persoane juridice), Codul băncii ENEGMD22, special deschis de către Emitent la o bancă licențiată BC "Energbank" SA în favoarea acționarilor care nu au încasat contravaloarea acțiunilor.

<

CAPITAL

Двуязычное издание Национальной комиссии по финансовому рынку

Более дешевые кредиты для населения

2

Столетие со дня рождения Владимира Арпентьева

3

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.26 (750)
Среда, 4 июля 2018 г.

Цена 7 леев

Интервью с госсекретарем Министерства экономики и инфраструктуры Виталие Юрку

4

МВФ одобрил результаты третьей оценочной миссии фонда и предоставил Молдове \$34 млн на поддержку реформ

Совет исполнительных директоров Международного Валютного Фонда (МВФ) 29 июня утвердил результаты третьей оценочной Миссии, которая побывала в марте в Кишиневе. Как передает агентство «ИНФОТАГ», МВФ оценил выполнение Правительством и Национальным банком условий трехлетней Программы с МВФ (ноябрь 2016 – ноябрь 2019 гг.).

«Молдова полностью выполняет программу МВФ, и это привело к улучшению экономической ситуации в стране. Очень важно, чтобы реформы в республике продвигались и дальше, была завершена модернизация финансового сектора, в энергетическом секторе была прозрачность и сохранялась макроэкономическая стабильность. Важно также и дальше прилагать усилия для улучшения качества управления в стране», – заявил замдиректора МВФ Тао Занг.

Как сообщила пресс-служба Правительства, сразу после одобрения фонд предоставил Молдове очередной транш \$22,5 млн, которые в тот же день поступили на счет НБМ. Еще \$11,5 млн поступят в начале текущей недели.

Премьер-министр Павел Филип расценивает предоставление очередного транша МВФ как «еще одно доказательство успехов Правительства и Национального

банка в выполнении обязательств перед МВФ».

«Но куда важнее финансирования реализация реформ, которые мы проводим при участии специалистов МВФ. Я благодарю коллег из Правительства, Парламента и НБМ за проделанную работу, а также за высокий профессионализм. Выражая благодарность и МВФ за сотрудничество, которое мы имеем с фондом», – отметил Канду.

Павел Филип подтвердил «решимость Правительства завершить начатые реформы, резуль-

таты которых будут ощущаться гражданами РМ». Председатель Парламента Андриан Канду на своей странице в Facebook написал, что своим «решением МВФ признает успехи Молдовы на пути реформ и структурных преобразований».

«Это существенный успех и признание усилий и труда молдавского правительства в реализации на практике условий Программы с МВФ», – написал Канду.

Как уже сообщало агентство «ИНФОТАГ», Молдова подписала Меморандум с МВФ 7 ноября

2016 г. Трехлетнее соглашение РМ с фондом финансируется двумя кредитными инструментами – Механизмом расширенного финансирования (EFF) и Расширенным механизмом кредитования (ECF). Их цель – поддержка программы экономических и финансовых реформ в Молдове. В рамках этого соглашения Молдова получила доступ к ресурсам фонда в общей сумме в 129,4 млн специальных прав заимствования (СПЗ) или около \$178,7 млн. Из этой суммы НБМ и Правительство получили более \$80 млн.

Вниманию профессиональных участников рынка страхования!

Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает о прекращении работы электронного адреса rcasupport@cts.md.

Заявления о регистрации, изменении и / или дополнении данных в Государственной информационной систематизированной системе RCA Data должны отправляться по электронному адресу support.rca@cspf.md.

КОНТАКТНЫЕ ТЕЛЕФОНЫ:

Главное управление страхования при Национальной комиссии по финансовому рынку
Ведущий специалист Любовь Бугай – 022 859 414
Старший специалист Елена Ботнарь – 022 859 495

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221

Pressinform-Curier (022) 237187

Агентство «Ediții Periodice» (022) 233740

Курс валют на 4.07.2018 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	16.8055
EUR	1	19.5775
UAH	1	0.6384
RON	1	4.2019
RUB	1	0.2658

Вниманию читателей!

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156

Комрате: №169

Кагуле: №170

Оргееве: №150

Хынчештах: №161

Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com

тел.: 022 22-12-87;

факс: 022 22-05-03

Более дешевые кредиты для населения

Средневзвешенная процентная ставка по кредитам в национальной валюте, предоставленным молдавским банками, снизилась в мае 2018 года до нового исторического минимума – 8,63% годовых против 10,26% за аналогичный период прошлого года. Впервые процентная ставка по кредитам в национальной валюте опустилась ниже 9%, согласно обнародованным Национальным банком Молдовы (НБМ) данным.

По мнению экспертов, период с относительно низкими процентными ставками продолжится. Финансовые аналитики придерживаются мнения, что повторная нисходящая тенденция инфляции и возможное ослабление НБМ курса денежной политики несколько снизит процентные ставки по кредитам в леях.

Кроме того, ставки по кредитам для участников Программы «Первый дом» будут снижены. Об этом заявил генеральный государственный секретарь Министерства финансов Ион Кику.

Ион Кику отметил, что ставки снизятся примерно на 1,5%, а точные цифры будут обнародованы каждым из пяти банков, участвующих в проекте.

Он также сообщил подробности о финансовых средствах, которые участники программы будут получать ежемесячно от государства. «Если взять кредит в 540 тысяч леев, это означает, что каждый месяц вы будете получать на свой счет 900 леев из выплачиваемых 3300-3200 леев», – отметил Кику.

«Государственный бюджет и сейчас несет расходы, связанные с обеспечением жильем некоторых категорий работников государственного сектора. Наши расчеты показывают, что если ежемесячно платить по 4000 леев за аренду жилья, тогда выгоднее приобрести жилье по Программе «Первый дом», платить по 3000 леев, воспользоваться компенсацией государства и жить в собственном жилье», – уточнил генеральный госсекретарь Министерства финансов.

Данные Национального банка также показывают, что вместе с уществлением кредитов возросла сумма взятых банковских кредитов. Экономические агенты и население взяли в мае кредиты более чем 1,6 млрд леев, что на 35 млн леев больше, чем в предыдущем месяце, и почти на 600 млн больше, чем в первый месяц года. Самыми востребованными были кредиты на срок от 2 до 5 лет. В мае их доля составляла около 45% от общего объема кредитов в национальной валюте, предоставленных по средней ставке 8,14%.

Основной объем новых кредитов в национальной валюте – 53,6% – приходился на кредиты, предоставленные юридическим лицам, со средней ставкой 9,32%. В то же время физические

лица брали кредиты в леях по средней ставке 7,82%, а средняя процентная ставка по кредитам на недвижимое имущество составила 7,37%. За последние четыре месяца объем кредитов на недвижимость удвоился, увеличившись с 74 до 153 млн леев.

Средневзвешенная процентная ставка по новым кредитам, предоставленным в иностранной валюте, в отчетный период составила 4,93%. В мае новые кредиты в иностранной валюте в основном представляли собой кредиты юридическим лицам со средней ставкой 4,80%, что составляет 96,6% от общего объема кредитов в иностранной валюте на сумму 856 млн леев.

Перспективы выглядят оптимистично. Согласно Отчету об инфляции №2, годовой уровень инфляции в текущем году в интервале варьирования будет снижаться, но вернется близ цели инфляции в первом полугодии 2019 года. Базовая инфляция в текущем году будет в постоянном снижении, после чего во второй половине будущего года вернется в пределы уровня 5,0%. Темпы роста цен на продовольственные товары значительно снизятся в текущем году, с изменением тренда в будущем году. Ту же динамику зарегистрируют и регламентированные цены, отмечая снижение в данном году до уровня приблизительно -4,0%. Годовой уровень роста цен на топливо будет иметь общую снижающуюся траекторию, связанную с легким ростом в начале горизонта прогноза.

Как сообщил президент Национального банка Молдовы (НБМ) Серджиу Чокля в интервью журналу Profit, в прошлом году мы наблюдали различную динамику кредитной активности в зависимости от сегментации клиентов. Так, кредитование физических лиц и МСП (малых и средних предприятий) быстро набирало оборот. Кредиты для физических лиц выросли за год на 19%, с 6,4 млрд леев в конце 2016 г. до 7,6 млрд леев в конце 2017 г., в то время как кредиты для МСП выросли на целых 30%, с 9,1 млрд леев в конце 2016 г. до 11,8 млрд леев в конце 2017 г. Однако финансирование крупных предприятий заметно замедлилось. Более осторожная политика кредитования, под влиянием надзора регулятора, несомненно, сыграла «дисциплинирующую» роль.

При помощи Регистра кредитного риска НБМ может ежедневно наблюдать за качеством кредитного портфеля, включая заявки на получение кредитов. Но главным сдерживающим фактором было сокращение спроса со стороны корпоративного сектора. Перед выборами предприятия, видимо, откладывали инвестиционные

Средние процентные ставки по кредитам в леях и сумма кредитов, выданных банками

Месяц	%	Сумма выданных кредитов (млн леев)
Январь	9,80	1049,90
Февраль	9,47	1097,82
Март	9,35	1452,56
Апрель	9,00	1595,99
Май	8,63	1631,61

Источник: НБМ

Влад БЕРКУ

Вниманию страховых компаний!

Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает, что Постановлением НКФР №26/10 от 11.06.2018 (Monitorul Oficial №210-223/985 от 22.06.2018) были внесены изменения и дополнения в Постановление №26/15 от 07.07.2011 о форме и содержании специализированных отчетов страховщиков (перестраховщиков).

Учитывая отмену Постановления НКФР №2/1 от 21.01.2011 об утверждении Постановления о марках платежеспособности и коэффициента ликвидности страховщиков (перестраховщиков) (Постановлениями НКФР №17/5 от 21.04.2017 и №16/3 от 30.03.2018), в целях униформизации отчетов появилась необходимость изменить Приложение №3, с включением соответствующих поправок.

Для проверки правильности расчета и оплаты страховыми компаниями комиссионных за посреднические услуги появилась необходимость разработки отчетов из Приложения №4 (Отчет о деятельности страховщика (перестраховщика) через посредников, Отчет о деятельности страховщика (перестраховщика) через страховщиков и/или перестраховочных брокеров и Отчет о деятельности страховщика (перестраховщика) через страховщиков агентов).

Отчет о страховании строений, утвержденный Приложением №5, разработан в целях накопления и обобщения статистической информации о застрахованной недвижимости и выплаченных возмещениях, для осуществления анализа внедрения обязательного страхования жилья.

Обращаем внимание страховщиков, что отчеты, указанные в приложении №4 (Отчет о деятельности страховщика (перестраховщика) через посредников, Отчет о деятельности страховщика (перестраховщика) через страховщиков и/или перестраховочных брокеров и Отчет о деятельности страховщика (перестраховщика) через страховщиков агентов), а также отчет, указанный в приложении №5 (Отчет о страховании строений) необходимо представлять поквартально – до 30 числа месяца, следующего за отчетным, и ежегодно – до 1 марта следующего за отчетным года.

Кроме того, надо отметить, что Постановление №26/10 от 11.06.2018 вступило в силу 1 июля 2018 года, за исключением пункта 32 (утверждение приложения №5 – Отчет о страховании строений), который вступит в силу 01.01.2019.

В этом смысле отчеты, указанные в Приложении №4, должны быть представлены вместе, начиная с 30 октября 2018 года, а отчет из Приложения №5 должен быть представлен до 1 марта 2019 года.

КОНТАКТНЫЕ ТЕЛЕФОНЫ:

Управление анализа и актуарията
при Главном управлении страхования
Начальник управления Полина Кондря – 022 859 485
Главный специалист Любовь Бугай – 022 859 414

Столетие со дня рождения Владимира Арпентьева

12 июля 2018 года особенному человеку с особенной историей, самому долголетнему министру финансов (бывшей) Молдавской ССР Владимиру Александровичу АРПЕНТЬЕВУ исполнилось бы 100 лет. Он занимал пост министра с марта 1955 года по февраль 1979 года. Судьба распорядилась так, что он жил и работал в советском государстве (1918 – 1986 гг.). Таким образом, экономист в области финансов АРПЕНТЬЕВ, не имея выбора, проявил талант и неординарные организаторские способности в области госфинансов в общественно-политической парадигме (бывшего) СССР. Но это никоим образом не умаляет заслуг и успехов, которых он достиг. Талант остаётся талантом в любых условиях...

Мне не посчастливилось быть ни другом, ни подчиненным, ни коллегой, ни начальником В. А. АРПЕНТЬЕВА. Я следил за его деятельностью в его бытности министром финансов, а в последствии в аппарате Правительства республики, как бы со стороны (в офсайде), являясь в то время ответственным работником ЦК КПМ, куратором финансово-банковских органов, а затем зампредседателя Госкомитета по материально-техническому снабжению.

Кроме того, о министре АРПЕНТЬЕВЕ я слышал много прекрасных вещей от моих бывших коллег по экономическому факультету Кишинёвского госуниверситета, которые тогда работали в Минфине.

Однако за эти годы у меня была возможность следить за ним в различных ситуациях, в том числе в напряженных, с которыми ему удавалось справляться благодаря богатому опыту и глубоким познаниям в экономике и финансах республики.

Он был строгим, но не грубым министром. Ни при каких обстоятельствах он не позволял себе унижать своих коллег по министерству или правительству. Когда он говорил, его внимательно слушали. Подчиненные хорошо знали о его нетерпимости к проявлению раболепия и о стремлении вести себя достойно в любой ситуации.

Особой заслугой В. А. АРПЕНТЬЕВА было то, что заседания Коллегии министерства не были формальностью, как это иногда происходило в других ведомствах в тот период, и, как я полагаю, все еще происходит до сих пор. Те заседания были настоящим центром (институтом) экспертизы, где все представленные предложения и документы тщательно изучались, и сотрудники могли позволить себе высказывать противоречивые мнения и даже возражать министру. Я присутствовал на нескольких заседаниях Коллегии министерства, проходивших под председательством В. А. АРПЕНТЬЕВА. На одном из них некоторые члены коллегии были категорически против предложений, выдвинутых министром. Последний, будучи убежденным в своей правоте, не прибегнул к давлению или унижению, а, руководствуясь соответствующими правилами, взял на себя личную ответственность. «Я ценю ваши мнения, но я не согласен с ними. На основании предоставленных мне полномочий я принимаю решение, которое считаю правильным. Об имеющихся других мнениях я доложу председателю Совмина», – так подытожил тогда министр.

Другой эпизод с участием В. А. АРПЕНТЬЕВА, свидетелем которого я был и который продемонстрировал свою «неуместность», произошел в 1976 году. В то время советская экономика сталкивалась со сложными проблемами: гонка вооружений требовала все больше денег, которых у госказны не было. Потребительский рынок был на грани, и нехватка продуктов, в том числе первой необходимости, таких как молочные, была на повестке дня. Потребности развития предприятий не имели достаточной финансовой базы. Партийное руководство в Москве призывало региональных лидеров и, конечно, лидеров МССР совершить невозможное. Использовалась чрезмерная демагогия под называнием «соцсоревнование» и т. н. «встречные планы» трудовых коллективов. Все понимали абсурдность этих инициатив, но очень немногие осмеливались слушаться или сопротивляться. Одним из них был никто иной как министр финансов АРПЕНТЬЕВ. Приглашенный к заводелу плановых и финансовых органов ЦК, чтобы доложить о процессе продвижения в рамках ведомства, которым он руководил, министр позволил себе (мужественный шаг) «неудобные» (встречные) вопросы: «Какие «встречные планы» может инициировать министерство и ведомственные ему органы? Минфин не может (и не вправе) вводить новые налоги или повышать действующие ставки. Налого-бюджетные

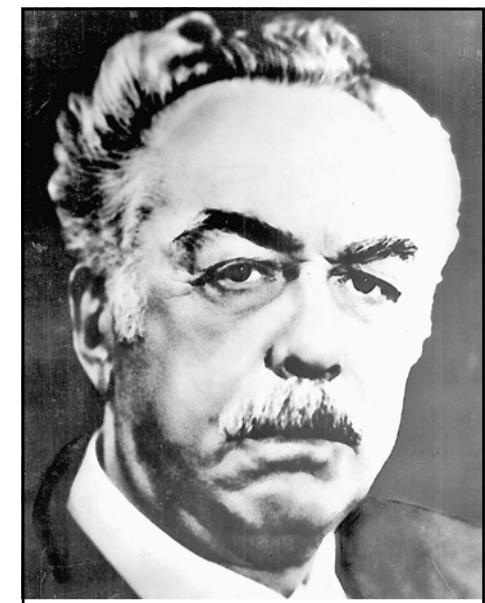
Следует отметить, что министр АРПЕНТЬЕВ имел длительную конфронтацию с первым секретарем ЦК КПМ относительно развития агропромышленного сектора республики, которое было сформулировано следующим образом: межхозяйственная кооперация и концентрация производства в крупных производственных комплексах, специализация и индустриализация сельского хозяйства. В результате этой доктрины на территории республики были созданы птицефабрики, комплексы крупного и мелкого скота, кормовые фермы – и все «гигантских» размеров. Были посажены сотни или даже тысячи гектаров садов и виноградников. Министр АРПЕНТЬЕВ, в принципе, не возражал против этой концепции, но не был согласен со способом ее достижения без глубокого и всестороннего анализа, без полной оценки стоимости и расчета последствий для республики. Дальнейшее развитие событий показало, что критические позиции министра АРПЕНТЬЕВА были обоснованы. Последовали сложные проблемы, как оказалось, эффективность/рентабельность проектов была значительно ниже ожидаемого.

На протяжении многих лет я имел возможность наблюдать, каким авторитетом пользовался Владимир Александрович у руководителей городов, районов и предприятий МССР. В частности, о нем высокого мнения были председатель Совмина МССР П. А. Паскарь, союзные министры финансов А. Г. Зверев и В. Ф. Гарбузов.

В то время заслуги этого человека не остались без внимания, за свою долгую профессиональную карьеру его четырежды награждали советским орденом «Грудового Красного Знамени» и другими наградами.

Согласно личному делу (архив Минфина), 11 июля 1968 года, по случаю 50-летия, министр АРПЕНТЬЕВ был награжден Почетной грамотой Президиума Верховного Совета МССР.

Вопреки традициям тех времен, в 60-ю годовщину, которую В. А. АРПЕНТЬЕВ отмечал в 1978 году, высшее руководство республики

Владимир АРПЕНТЬЕВ
12.07.1918 – 16.04.1986
экономист, государственный деятель, министр финансов в 1955–1979 гг.

никакого знака внимания (демонстративно) ему не оказалось. Лидер КПМ отказал в инициативе присвоения почетного звания Заслуженного экономиста. После отставки с поста министра «в связи с уходом на пенсию», В. А. АРПЕНТЬЕВ согласился работать в аппарате Правительства (сегодня – Госканцелярия). Знания и профессиональный опыт не обесценились, они по-прежнему были востребованы...

В канун 100-летия со дня рождения этого великого человека Правительству и в частности Минфину, следовало бы организовать юбилейные мероприятия, посвященные памяти этого выдающегося деятеля, который ознаменовал нашу недавнюю историю. Одним из таких действий могла (и должна) быть установка памятной мемориальной доски с барельефом на здании министерства, кстати, построенного в его бытность министром.

P. S. Автор выражает глубокую благодарность г-ну Валерию Кицану, министру финансов в 1994 – 1998 гг., а также сотрудникам Минфина за содействие в ознакомлении с документами, относящимися к деятельности В. А. АРПЕНТЬЕВА.

Григоре ФУРТУНЭ,
Заслуженный экономист

Первый среди равных

Должен признаться, для меня большая честь, и тем я горжусь, что моё становление финансистом (1976 г.) произошло в период, когда Владимир АРПЕНТЬЕВ был министром финансов. На заседании Коллегии министерства, 5 января 1979 года, под его председательством, будучи утвержден в должности заместителя заведующего райфинотделом, я, в порядке напутствия и наставничества, получил «путевку» в продолжительную служебную карьеру в финансовой системе.

Для всех, кто работал и взаимодействовал с В. А. АРПЕНТЬЕВЫМ, он был и остается «первым среди равных», самой символичной и харизматичной фигурой. Министр АРПЕНТЬЕВ проявил себя в исключительном качестве высоким профессионалом, эрудитом и непреклонным, являясь бесспорным лидером, он принимал решения, которые имели первостепенное и важное значение для социально-экономического развития республики. Согласно единодушным мнениям, В. А. АРПЕНТЬЕВ – истинный технократ, в течение всей своей деятельности во главе государственных финансовых проявлявший достоинство и прямолинейность, неуклонно проводил в жизнь свои собственные видения, убеждения и меры для эффективного и рационального использования государственных средств, строгого соблюдения финансовой дисциплины в реальном секторе экономики и в бюджетной сфере.

Память, которую несут современники, особенно финансисты, об этом выдающемуся человеке, простирается за горизонтом жизни нескольких поколений. Потому что государственный деятель, министр В. А. АРПЕНТЬЕВ был и остается не только великим предшественником, но и нашим великим современником, мерилом измерения в моральном, профессиональном и лидерском качествах для настоящего и будущего.

В этом отношении в своё время (1998 г.) я постарался передать всем финансистам страны чувство высокой оценки этой признанной личности, особо выделяя следующее: «...я рекомендую вам в качестве наставления слова великого и самого долголетнего министра, Владимира АРПЕНТЬЕВА, стиль и работы которого всегда служили мне действенным примером (цитирую): «Руководствовался я и многими другими принципами, например, что каждый работает

ник, какую бы должность он не занимал, включая руководителя, обязан докладывать по инстанции правду, какой бы горькой она не была. И не боялся бы вызвать гнев вышестоящего руководителя. Ибо, докладывая неправду или полуправду или не всю правду, он вольно или невольно ставит вышестоящего руководителя в ложное положение. Ведь по докладу принимается решение, а по неверному докладу не может быть принято правильное решение. Ошибка неизбежна! А ошибка руководителя возрастает прямо пропорционально его власти и занимаемого им поста».

В этом контексте хочу отметить, что обращение к истории системы публичных финансов и выдающимся личностям помога-

ет нам понять логику прошедших событий, особенно роль и ответственность настоящего.

«Кто владеет настоящим, тот владеет прошлым; кто владеет прошлым, тот владеет будущим».

Джордж Оруэлл

В этом ключе, инициатива руководства Минфина по организации мероприятий для поминовения и увековечения 100-летия со дня рождения нашего предшественника Владимира Александровича АРПЕНТЬЕВА была бы символическим жестом возвращения к истокам и традициям финансовой системы, восстановления институциональной памяти...

Валериу КИЦАН,
экс-министр финансов

Виталие Юрку: финансовые результаты 2017 года отражают реальную ситуацию в SA Moldovagaz

**Интервью госсекретаря Министерства экономики
и инфраструктуры Виталие Юрку газете Capital Market**

– Недавно состоялось годовое собрание акционеров Moldovagaz. Как представитель Республики Молдова в Наблюдательном совете, как бы Вы оценили показатели компании за прошлый год, и какие факторы повлияли на достаточно большую прибыль в размере 1,9 миллиарда леев? В какой степени эта цифра отражает реальную ситуацию в Moldovagaz и ее региональных филиалах?

– Действительно, 25 мая этого года прошло общее собрание акционеров SA Moldovagaz, в ходе которого Административный совет компании сообщил о прибыли в размере 1 926,1 млн леев за 2017 год. Согласно информации, представленной компанией акционерам, эта сумма получена в результате финансовой деятельности компании и в основном стала результатом переоценки финансовых обязательств перед компанией «Газпром», в том числе обменного курса национальной валюты по отношению к доллару США. Прибыль получена в основном за счет положительных тарифных колебаний в отчетном 2017 году, а также благодаря некоторым макроэкономическим факторам.

Представленные цифры полностью отражают реальное положение SA Moldovagaz и ее филиалов.

– Вопрос распределения прибыли – это одна из самых деликатных тем для многих акционерных обществ. Мажоритарные акционеры компании Moldovagaz приняли решение направить прибыль на покрытие убытков прошлых лет. Рассматривалась ли возможность использования части прибыли на выплату дивидендов, или для снижения напряженности в этом отношении рассматривалась ли возможность выкупа акций у миноритарных акционеров, учитывая, что рыночная цена акций примерно в три раза ниже номинальной?

– Общее собрание SA Moldovagaz приняло решение следующим образом распределить чистую прибыль за 2017 год: 95% – на покрытие убытков предыдущих лет и 5% – на формирование резервного капитала. Другого решения быть не могло. Согласно действующему законодательству, акционерное общество не вправе принимать решение о выплате дивидендов, если сумма чистых активов, согласно последнему бухгалтерскому отчету компании, ниже уставного капитала. По состоянию на 31.12.2017, активы SA Moldovagaz были на 2 365,6 млн леев ниже суммы уставного капитала из-за того, что не были покрыты убытки прошлых лет.

Что касается выкупа акций у миноритарных акционеров, надо сказать, что закон устанавливает определенную процедуру, которая может быть проведена только по требованию миноритарного акционера. Согласно информации SA Moldovagaz, до сих пор таких заявлений от миноритарных акционеров не зарегистрировано.

– В продолжение темы об убытках, оплата потребителями правого берега Днестра в прошлом году поставок природного газа составила 118%. Потребители левобережья также оплатили потребленный газ, но эти выплаты не фигурируют в отчете за прошлый год. Как, по Вашему мнению, можно избежать споров, когда одни потребители

обвиняют других в том, что они не платят за потребленный газ?

– Сначала надо отметить, что SA Moldovagaz полностью оплатило «Газпрому» текущее потребление поставленного природного газа за 2016 и 2017 годы на территории, контролируемой конституционными властями Республики Молдова. Кроме того, оплачена и часть исторического долга за 2015 год. Это стало возможным и благодаря усилиям Министерства экономики и инфраструктуры в том, что касается обеспечения оплаты газа перед SA Moldovagaz со стороны теплоэнергетических компаний, в частности SA Termoelectrica.

Проблема оплаты поставок природного газа в приднестровском регионе намного сложнее, но выход на сегодняшний день заключается в продолжении диалога с «Газпромом» и властями региона в целях создания прозрачного механизма погашения долгов.

Абстрагируясь от юридической стороны дела, можно с уверенностью сказать, что долги приднестровского региона не будут переложены на плечи потребителей правого берега Днестра. Это основное условие продолжения диалога с «Газпромом».

– Что касается конфликта интересов и особенно объемов закупок газа в 2018 году, то Moldovagaz взяло обязательство купить определенный объем газа у «Газпрома». Сейчас ведется напряженная работа над строительством газопровода из Румынии в Молдову. Когда проект будет завершен, как будет закупаться газ у «Газпрома» и у поставщиков из Румынии?

– Сразу надо внести уточнение, чтобы избежать непонимания в связи с ошибочным восприятием понятия «дела с конфликтом интересов», предусмотренного законодательством.

Между SA Moldovagaz и «Газпромом» заключено Соглашение о поставках природного газа в Молдову в 2018 году. В свете Закона об акционерных обществах, соглашение представляет собой сделку с конфликтом интересов, так как оно заключено между акционерным обществом (Moldovagaz) и его основным акционером («Газпром»), и подписание соглашения, согласно юридическим процедурам, должно быть утверждено общим собранием акционеров. Поэтому в повестку дня общего собрания акционеров от 25 мая этого года был включен вопрос о сделках с конфликтом интересов, и эта сделка была утверждена.

Учитывая все сказанное, не может быть и речи о каком-либо конфликте интересов в отношении возможных поставок природного газа из Румынии или от других поставщиков.

С вступлением в силу нового закона о природном газе от 08.07.2016, рынок природного газа Республики Молдова объявлен открытым и, соответственно, на рынке может появиться любой поставщик, который предложит лучшую цену.

Вместе с тем, с технической точки зрения, Республика Молдова остается зависимой от единственного источника природного газа, пока остаются технические препятствия на пути поставок газа из альтернативных источников. В этом смысле Правительство Республики Молдова занимается вопросом быстрого внедрения строительства газопровода Унген – Кишинев и проектом обеспечения обратного потока газа через трансбалканский транзитный газопровод. Оба проекта должны завершится к концу 2019 года.

– Третий энергетический пакет ЕС предусматривает широкий набор мер, в том числе внедрение умных счетчиков. На каком этапе применения находится этот документ?

– Положения III Энергетического пакета в сфере газа были внедрены в национальное законодательство Законом о природном газе №108 от 27.05.2016 (вступил в силу с 08.07.2016) и Законом №174 от 21.09.2017 об энергетике.

Главным требованием нового закона является независимость операторов передающей системы, в случае когда передающие сети природного газа принадлежат вертикально интегрированному газовому предприятию (SA Moldovagaz). Независимость оператора передающей системы обеспечивается путем применения одной из следующих моделей:

- модель разделения собственности;
- модель независимого системного оператора;
- модель независимого передающего оператора.

Согласно требованиям Закона №108/2016, разделение операторов передающих систем осуществляется в срок до 1 января 2020 г. Операторы передающих систем обязаны заблаговременно, до 1 января 2019 года, представить на утверждение Агентству план реализации одной из моделей разделения и соответствующие документы.

В связи с этим Наблюдательный совет в рамках заседания от 21.06.2018 принял решение создать рабочую группу, ответственную за подготовку до 01 октября 2018 года проекта Плана мер по реализации разделения операторов передающих систем.

Что касается установки оборудования умного учета, согласно положениям энергетического пакета и национального законодательства, это не является обязательством. Бытовые потребители вправе потребовать у операторов системы проведения конкурса по установке оборудования умного учета, позволяющего ежедневно регистрировать объем потребленной электроэнергии и природного газа. В этом случае расходы на приобретение, установку, ремонт и замену такого оборудования полностью несет бытовой потребитель.

Беседовал
Геннадий ТУДОРЯНУ

Компания Eurotransgaz официально признана победителем конкурса по приватизации предприятия Vestmoldtransgaz

Агентство публичной собственности (АПС) одобрило приватизацию предприятия Vestmoldtransgaz ООО Eurotransgaz, созданной Transgaz (Румыния). Как передает агентство «ИНФОТАГ», об этом АПП сообщило в понедельник.

Согласно сообщению, Eurotransgaz официально признана победителем инвестиционного конкурса по приватизации Vestmoldtransgaz. АПС отметила, что «в ходе переговоров по контракту о купле-продаже с победителем тендера установлено, что для осуществления сделки в соответствии с требованиями законодательства, а также для обеспечения непрерывности деятельности предприятия и возможности реализации в срок инвестиционного проекта покупателем, необходимо выполнить ряд предварительных условий до передачи приватизированного имущества в собственность покупателя».

Согласно условиям приватизации, покупатель должен перевести в госбюджет Молдовы полную стоимость покупки единого имущественного комплекса – Vestmoldtransgaz, взяв на себя все его права и обязанности. Инвестор также должен начать работы по строительству газопровода «Унгены – Кишинев» в соответствии с техническим проектом, разработанным для этой цели, согласованным в установленном порядке с компетентными органами Молдовы. Требования для начала процедуры строительства газопровода «Унгены – Кишинев» выполняются в сроки, оговоренные в ходе переговоров для запуска проекта.

Строительство газопровода является вторым этапом реализации проекта взаимоподключе-ния газотранспортных систем Молдовы и Румынии. Новый газопровод завершит подключение газотранспортных систем Румынии и Молдовы, являясь продолжением первой части газопровода «Яссы – Унгены», сданного в эксплуатацию в 2014 г.

Eurotransgaz подтвердил свое намерение провести строительство газопровода «Унгены – Кишинев» в течение двух лет и обязательство инвестировать в него до 93 млн евро. По газопроводу протяженностью около 120 км можно будет импортировать из Румынии в Молдову 1,5 млрд кубометров газа.

Молдова и другие страны региона могут в будущем воспользоваться сжиженным природным газом, поставляемым США посредством систем терминалов

Об этом говорилось на состоявшейся в Вашингтоне встрече председателя Палаты представителей Конгресса США Пола Райана с председателем Парламента Молдовы Андрианом Канду и его коллегами из Грузии и Украины.

Среди прочего, Пол Райан выразил главам парламентов трех стран свою озабоченность в связи с проектом Nord Stream 2, который он считает не экономическим, а политическим. Проект может оказать отрицательное влияние на энергетическую безопасность региона. «Но мы можем быть частью решения энергетических проблем в Европе посредством системы терминалов для сжиженного природного газа», – сказал Пол Райан. От имени Конгресса США он выразил твердую поддержку НАТО в обеспечении суверенитета и безопасности Молдовы, Украины и Грузии. «Мы знаем, что в этих странах предстоят выборы, а риск российского вмешательства очень велик, поэтому мы окажем этим государствам разностороннюю помощь», – отметил он.

InfoMarket

Горы денег.

Экономика не в состоянии их поглотить

Валютные переводы из-за рубежа привели к образованию крупных запасов денег в банках, эти деньги экономика не может освоить. В итоге деньги размещаются в банках в виде депозитов, а иностранная валюта размещается в резервах Национального банка Молдовы.

В I квартале 2018 года чрезмерная ликвидность продолжила расти, достигнув рекордного уровня 9,6 миллиарда леев. Данный рост был обусловлен по большей части постоянным снижением кредитного портфеля в банковской системе (хотя отмечался рост новых кредитов) на фоне низкого спроса кредитов, ужесточения пруденциальных требований в результате недавнего финансового кризиса, денежных эмиссий в результате интервенций НБМ на валютном рынке, а также миграции кредитования вне банковской системы.

Средневзвешенная процентная ставка по кредитам в национальной валюте, предоставленным молдавским банкам, снизилась в мае 2018 года до нового исторического минимума – 8,63% годовых против 10,26% за аналогичный период прошлого года. Впервые процентная ставка по кредитам в национальной валюте опустилась ниже 9%, согласно обнародованным Национальным банком Молдовы (НБМ) данным. Основной объем новых кредитов в национальной валюте – 53,6% – приходился на кредиты, предоставленные юридическим лицам, со средней ставкой 9,32%. В то же время физические лица брали кредиты в леях по средней ставке 7,82%, а средняя процентная ставка по кредитам на недвижимое имущество составила 7,37%. За последние четыре месяца объем кредитов на недвижимость удвоился, увеличившись с 74 до 153 млн леев.

Экономист IDIS Viitorul Вячеслав Ионицэ считает, что «предложение валюты на протяжении двух лет – 2016 и 2017 гг. – превышало потребности экономики: граждане продавали валюты больше, чем экономика в состоянии поглотить. Избыток валюты создал давление на валютный рынок и повлиял на подорожание национальной валюты. Сильный лей ударил по экспортёрам, поэтому НБМ был вынужден вмешаться на рынок. Регулятор приобрел валю-

ту и эмитировал леи на рынок, которые вынужденно выкупил, так как экономика страны не может освоить все эти леи. Нормально, когда продаётся валюта, экономические агенты скапливают ее, импортируют товары, которые затем приобретают граждане. Кредиты постоянно снижаются. До сих пор объём кредитов, выданных экономике, снизился с 43 млрд до 32 млрд леев. Только в первом квартале 2018 года кредитование экономики сократилось более чем на 500 млн леев по сравнению с предыдущим годом».

В интервью изданию Profit Bănci și Finanțe президент НБМ Серджиу Чокля сообщил, что ситуация в молдавской экономике в 2017 г. выдалась в целом неплохой. Ощутимым был рост внутреннего потребления, сильно вырос объём внешней торговли, причём экспорта и импорта одновременно. При таких условиях банкам удалось зарегистрировать прибыль в размере около 1,5 млрд леев, что на 8,6% больше, чем в 2016 г. Но в относительном выражении уровень рентабельности капитала по системе чуть снизился (на 0,2 п. п.), достигнув 15,2%. По его словам, в прошлом году мы наблюдали различную динамику кредитной активности в зависимости от сегментации клиентов. Так, кредитование физических лиц и МСП (малых и средних предприятий) быстро набирало оборот. Кредиты для физических лиц выросли за год на 19%, с 6,4 млрд леев в конце 2016 г. до 7,6 млрд леев в конце 2017 г., в то время как кредиты для МСП выросли на целых 30%, с 9,1 млрд леев в конце 2016 г. до 11,8 млрд леев в конце 2017 г. Однако финансирование крупных предприятий заметно замедлилось. Более осторожная политика кредитования, под влиянием надзора регулятора, несомненно, сыграла «дисциплинирующую» роль.

По мнению С. Чокли, с точки зрения макроэкономического анализа, кредитно-денежная политика Национального банка в 2017 г. была стимулирующей. Сокращение базисных ставок НБМ ускорило процесс снижения процентных ставок на банковские кредиты. Так, например, средняя процентная ставка в молдавских леях составила 10,3% в 2017 г., почти на 4 п. п. ниже уровня 2016 г. Отметчено, что процентные ставки, предлагаемые сегодня на банковском рынке, самые низкие за всю историю независимой Молдовы. Особенно быстро сократились процентные ставки на привлеченные средства

в леях, что значительно способствовало повышению банковской прибыли. Средняя совокупная процентная ставка на депозиты в леях составила 5,7% в 2017 г. по сравнению с 10,7% годом ранее. Так что классифицировать денежно-кредитную политику НБМ как чрезмерно «жёсткую» и «бескомпромиссную» было бы превратно.

«На фоне возросшего уровня избыточной ликвидности (8,8 млрд леев в конце мая 2018 г., что почти на 6 млрд больше, чем в 2016 г.) разговор о снижении обязательных резервов преждевременен. Не думаю, что банки этого хотят. Но как только условия позволят, НБМ примет решение о снижении нормы обязательного резервирования».

«Естественный вариант уменьшения объёмов ликвидности – это наращивание объёмов кредитования. Однако одного желания со стороны регулятора или банков недостаточно. Мы уже говорили о падении спроса со стороны корпоративных заемщиков. Нужны инновационные и качественные проекты, которые не только решат проблему излишней ликвидности банков, но также будут способствовать экономическому росту. Совместно с экспертами МВФ мы ведём анализ альтернативных путей для сокращения ликвидности, в том числе более активного использования финансовых инструментов Национальным банком. Напомню, что денежный буфер (cash buffer), созданный в 2017 г. Министерством финансов для чрезвычайных ситуаций, наполнен всего лишь на четверть. Его пополнение также повлечёт за собой сокращение ликвидности», – отметил Чокля.

Министерство экономики и инфраструктуры прогнозирует рост экономики в 2018 году на 3,8%, а Международный валютный фонд – на 3,5%. Недавно представители Всемирного банка (ВБ) отметили, что рост молдавской экономики на 3,8% вызван ростом потребления на фоне роста зарплат и объема денежных переводов. По данным ВБ, реальный рост объема государственных трансфертов и восстановление расходов капитала, с акцентом на дорожной инфраструктуре, поддержат экономическое развитие, «особенно в год выборов 2018 года». Эксперты ВБ считают, что оздоровление финансового сектора, улучшение условий кредитования «положительно повлияет на частные инвестиции».

Виктор УРСУ

В кредитных договорах с потребителями нужно будет жирным шрифтом выделять фактическую годовую процентную ставку

Эти документы должны будут содержать также выделенную особым образом (жирным шрифтом) подробную информацию по фактической годовой процентной ставке, общей сумме потребительского кредита, общей сумме, подлежащей уплате потребителем, исчисленной на момент заключения кредитного договора, с указанием всех используемых для расчета этой ставки вариантов.

Это предусматривают поправки в Закон о кредитных договорах с потребителями, Закон о госконтроле предпринимательской деятельности, принятые ранее Парламентом и опубликованные в Monitorul Oficial.

С инициативой внесения соответствующих изменений для дополнительной защиты бенефициаров займов, предоставляемых организациями небанковского сектора, выступил ранее председатель Парламента Андриан Канду. Он отметил, что многие граждане стали жертвами непрозрачных или даже ложных объявлений, касающихся процентов по кредитам, как правило, по потребительским кредитам.

«Граждане видели процентную ставку 6-7%, но после подписания контракта и начала использования кредита, они поняли, что платят процентную ставку 15-18% за счет ряда комиссий, сборов, других платежей», – сказал Андриан Канду.

Спикер предложил внести поправки в Закон о кредитных договорах с потребителями, чтобы в заключаемых кредитных договорах указывались жирным шрифтом фактическая годовая процентная ставка и общая сумма, подлежащая оплате потребителем по займу. Спикер считает, что выделение этих положений в договоре приведет к более детальному анализу потребителем и точному определению им общих затрат, которые будут понесены в результате заключения займа.

В случае нарушения указанных выше требований, кредитная организация вправе ожидать проведения внезапной государственной проверки.

InfoMarket

Нацбанк считает «преждевременным» разговор о снижении обязательных резервов для банков

Президент Национального банка Молдовы (НБМ) Серджиу Чокля считает «преждевременным» разговор о снижении обязательных резервов для коммерческих банков, которыми они владеют в зависимости от объема привлеченных ресурсов в молдавских леях, а также в евре и долларах США.

В беседе с корреспондентом агентства «ИНФОТАГ» президент НБМ сказал, что «на фоне возросшего уровня избыточной ликвидности (8,8 млрд леев в конце мая 2018 г., что почти на 6 млрд больше, чем в 2016 г.), разговор о снижении обязательных резервов преждевременен».

«Я не думаю, что банки этого хотят. Но как только условия позволят, НБМ примет решение о снижении нормы обязательного резервирования», – отметил Серджиу Чокля.

Банкир назвал наращивание объемов кредитования естественным вариантом уменьшения объемов ликвидности.

«Одного желания со стороны регулятора или банков для этого недостаточно, необходим заметный спрос со стороны корпоративных заемщиков. Нужны инновационные и качественные проекты, которые не только решат проблему излишней ликвидности банков, но также будут способствовать экономическому росту», – сказал он.

По словам президента НБМ, совместно с экспертами МВФ регулятор рынка ведет анализ альтернативных путей для сокращения ликвидности, в том числе более активного использования финансовых инструментов Национальным банком. Серджиу Чокля напомнил, что денежный буфер (cash buffer), созданный в 2017 г. Министерством финансов для чрезвычайных ситуаций, наполнен всего лишь на четверть.

«Его пополнение также повлечет за собой сокращение ликвидности», – заметил он.

Президент НБМ назвал проводимую им кредитно-денежную политику «стимулирующей» кредитование реального сектора экономики.

«Сокращение базисной ставки ускорило процесс снижения процентных ставок по кредитам. Средняя процентная ставка в леях составила 10,3% в 2017 г., что почти на 4 процентных пункта ниже уровня 2016 г.», – сказал Чокля, обратив внимание на то, что ставки, предлагаемые сегодня банками на рынке, самые низкие за всю историю независимой Молдовы.

Банкир обратил внимание на быстрое сокращение процентных ставок на привлеченные ресурсы в леях, что способствовало росту банковской прибыли.

«Средняя совокупная процентная ставка на депозиты в леях составила 5,7% в 2017 г. по сравнению с 10,7% в 2016 г.», – сказал в заключение президент НБМ Серджиу Чокля.

ИНФОТАГ